

רצ עלי צורים

ירחון מבית ראש צורים

32

שבת פרשת מקץ, כ"ט כסלו תשע"ט 7.12.2018

שלום קהילה יקרה.

בעיצומו של חג החנוכה, בחרנו בגיליון זה להסתכל קצת כלפי

חוץ ולבחון את נושא דו הקיום עם שכנינו הערבים. נתחיל קרוב לבית, נעמה וידין דיטור נפגשו לשיחה

עם מאהר נאג'אג'רה, עובד ותיק בקיבוצנו, שאין ילד בראש צורים שלא מכיר אותו. במדור "בקול שני" משתפים אותנו נעם שפירא וחגי אהרונזי בנושא העבודה הערבית כאספקט נוסף של דו הקיום, וגם שלמה ויסמן נוגע בנושא הפועלים הערבים שעובדים ביישוב מבחינה ביטחונית וחברתית. במדור "הזרקור" מספרת לנו כהתיה דרורי-רנבאום על עבודתה כמעון חינוך מיוחד למבוגרים שמשלב אוכלוסיות מגוונות. ואילו הרב ורדי ידבר אף הוא על עניין זה בעקבות המסע שעשה במסגרת הפקת הסרט "השרה". בפן קצת אחר של הנושא - ציונה טבול במדורה "נאה מקיים" תעסוק בדו קיום הקיים בתוכנו. במסגרת יום הקדיש הכללי שיחול בחודש זה, משתפת אותנו ידידה עם שלם בזיכרונותיה ובמחשבותיה במדור "המגירה", והרב ורדי מוסיף במדורו "נקודה למחשבה" דברים על תפקידם של בני הדור השני בהעברת זיכרון השואה. ועוד במדורינו הקבועים: במדור "בית אבי" מספר לנו אביב רון את סיפורו המרתק של סבו אמיל לוינשטיין ז"ל, שחי באנגליה אך עזר בסודיות ליישוב היהודי בארץ ובערוב ימיו זכה לעלות לארץ ישראל. דוד קרנץ במדורו "הקיבוצניק" משתף אותנו במקרים שבהם אי אפשר להסתדר בלי מאהר. במדור "החזון שלי" חולקים עימנו גל ולינה סורוקר איך הם רואים את ראש צורים

שני שירים על יִשְׁמַעְאֵל

יִשְׁמַעְאֵל מִידָּה בִּי אֲבָנִים
"מָלִים"

הוא צועק

מָלִים קְשׁוֹת מֵאֲבָנִים, וְאִפֹּה הָיִיתָ
כְּשֶׁנָּשָׂו אוֹתִי עִם שֶׁחַר וְחִמָּת מִנִּים
הַבָּנִים שָׁלָנוּ

צוּעֵק יִשְׁמַעְאֵל

וְתִרְצָצוּ בְּקִרְבָּנוּ יַעֲבֹדוּ זֶה לָזֶה
יִשְׂאוּ סִלְמוֹת, מְלָאכִים, נָשִׁים
יִדּוּ זֶה בָּזֶה וְכִרְוֹנוֹת

נִגְרִים עֲרַבִּים עוֹשִׂים לִי אֶת זֶה
וּזְרָקִים אוֹתִי שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים שְׁבַע מֵאוֹת שָׁנָה אֲחֻזָּה

רָצִים עֲרַבִּים, הַנִּבְעוֹת מְקַשְׁתוֹת
בְּזֶה הַיָּדָה לְנִפְגֵּנוּ

אֲמוֹתֵינוּ דְּשׁוֹת מִנְחָת קִנְאוֹת, כְּמוֹ לֹא רוֹאוֹת
כְּשִׁישְׁמַעְאֵל וְאֵנִי וּזְרָעִים בְּרוּחוֹת הַשָּׁמַיִם

בעתיד מתוך התבוננות על העבר. במדור "משחק ילדים" שהחל בגיליון הקודם, מתאר בפנינו ברק שבות טיפול בילד הסובל מבעיות חרדה, אפרת שושהיים במדור "במת הנוער" תסקור בפנינו את הפעילויות הרבות והמבורכות שעושה נוער ראש צורים, ובמדור "חוק הדתיים השלובים" נפגוש הפעם את משפחת רוזנבלוט.

בגיליון זה מופיעים גם עדכונים שונים: עדכון משיבת דרישה, שהחלה בתחילת השנה את פועלה ביישוב ומבקשת לקבוע בו את מושבה. עדכון מחיים ראש, מרכז המשק בנוגע לפרויקטים שונים המתנהלים במטע וברפת. ב"דבר הקומונרית" מעדכנת הלל אלגרבלני כנעשה בסניף ומסכמת את חודש הארגון. ולסיום ב"דבר רכזת הנוער" מספרת הדס כריסי על שיפוץ מועדון הנוער. עוד מובא החלק השני והאחרון של הריאיון שערכה אסנת ניר עם מורדי שבט על גלגוליו של קיבוץ ראש צורים. בחלק זה נשמע על השלב השני בחייו של הקיבוץ: הקמת ההרחבה והקיבוץ המתחדש. נוסף על כל אלו, מתחיל סיפור חדש בהמשכים - "סיפור המסע של משפחת שפירא" שייכתב בידי נעם שפירא. אנו מברכים את נעם על היוזמה וקוראים לעוד כותבים מוכשרים לשתף את הגיגיהם בעלון. נשמח לשמוע הערות, יוזמות ורעיונות בפורום או בכתובת המייל yarchon@r-tzurim.co.il. קריאה מהנה וחופש נעים לכולם!

צוות העלון: הרב מרדכי ורדי,

נעמה דיטור, טל נוימן, דוד קרנץ, מיכל הרשקופ, יהודה גייסון, ברק שבות, ליטל רון, רינת לוי, יעקב דרורי-רנבאום (עריכת לשון), כנה שכטר (עימוד וגרפיקה) ואסנת ניר.

חברים שלום!

ברצוני לעדכן על שני פרויקטים שנמצאים בביצוע בימים אלו, אחד במטע ואחד ברפת.

מטע

צוות המטע התחיל להכשיר שטחים לשתילה של 12 דונם דובדבנים.

שישה דונם דובדבן מתוק מזן רויאל דון, ושישה דונם דובדבן חמוץ מזן כיוס.

ההחלטה התקבלה בהנהלה הכלכלית לפני כשנתיים והזמנו שתילים אז, ורק עכשיו בחורף תשע"ט נקבל את השתילים. בשטח המיועד לזן המתוק מול גן הטרקטור, ניקו את כל השטח וכבר חפרו בורות לקראת הנטיעה.

השטחים של החמוץ חבויים יותר, חלק מתחת לרפת ג, חלק בעיקול של כביש הביטחון על יד משאבת הביוב, וחלק אולי יינטעו מתחת למשאבת היניקה בוואדי שבין ראש צורים לאלון שבות.

מטע הדובדבנים כולל היום שטח של כארבעים דונם עצים, חלקם מבוגרים מאוד, המורכב כדלהלן:

1. 15 דונם שננטעו בשנות ה-80 וה-90. עצים אלו מפוזרים בצורה "דלילה" על פני השטח בשל תמותה של עצים במהלך השנים.
2. כ-16 דונם שננטעו בתחילת שנות האלפיים.
3. כ-9 דונם שננטעו ב-2010.

החורף אנחנו מוסיפים עוד 12 דונם שיניבו רק אחרי שלוש שנות ערלה, בעוד ארבע שנים.

רפת

לפני יותר משנה קרס חלק מרצפת האבוס ברפת א, רצפת האבוס בנויה כרצפה צפה ויש מתחתיה חדר ענק מבטון בגובה של שני מטרים.

בשיטת הבנייה הישנה (מלפני ארבעים שנה) הזבל ירד לתוך החדר הגדול הזה דרך הטפחות, והיווה מטרד סביבתי ויצר קושי אמיתי לטפל ולייבש את הזבל.

היום השיטה הזאת לא מקובלת, והסטנדרטים לטיפול בזבל כדי לעמוד בתקנות של איכות הסביבה, עושים את הטיפול בזבל למאתגר מיום ליום.

בשל קריסת הרצפה נדרשנו באופן מיידי להפסיק ולהשתמש בחצי מהסככה לפחות.

ברוך ה' הסככה החדשה, סככה 9, כבר הייתה מאוכלסת בפרות והפחיתה את הצפיפות.

הנהלת הרפת דנה על האפשרויות השונות לטיפול בסככה, ולבסוף המליצה להנהלה הכלכלית לבנות סככה חדשה.

סככה חדשה תעזור לעמוד בדרישות של איכות הסביבה לטיפול בזבל, וכן תביא לשיפור ברווחת הפרות. אנו מעריכים שכתוצאה מכך תגבר היעילות בייצור, בפוריות ובבריאות הפרות וההשקעה תוחזר בתוך חמש שנים (הערכה המסתמכת בעיקר על ניסיון העבר).

בגמר התכנון ביצענו הערכה מחודשת לעלות של הריסת הסככה הישנה ובינוי הסככה החדשה.

בין השאר בחנו:

1. תפעול הפרויקט.

2. לוחות זמנים.

3. שיכון הפרות בשלב הביניים.

הגשנו תוכניות להיתר בנייה למועצה בסוף החורף הקודם, קיימנו מספר פגישות, לרבות עם מהנדסת המועצה, בבקשה לעזור לנו לקדם את מתן ההיתר מהר.

קיוונו להתחיל את הבנייה בקיץ, כדי להקל על שיכון הפרות שהוא בעייתי יותר בחורף.

לצערנו הגופים הנ"ל עובדים בקצב אחר, והבנו שלא נקבל היתר בנייה בזמן סביר.

לכן החלטנו ללכת על תוכנית משולבת של 2/3 בנייה חדשה שמחייבת היתר בנייה, ו-1/3 שיפוץ ושדרוג הסככה הקיימת שלא מחייב היתר בנייה, אבל ייתן פתרון טוב לשיכון הפרות בחורף, וכן איכות מחיה טובה לפרות.

בקיץ פירקנו את החלק הצפוני של הסככה הישנה, והוצאנו את כל הזבל שנאגר בבור הישן.

בימים אלו אנו מסיימים למלא את החלל שנפער בחומר מילוי.

כל זאת כדי שנהיה מוכנים לבנייה, ברגע שנקבל היתר בנייה.

בשלב זה לא קיבלנו אפילו גיליון דרישות מהמועצה.

משסיימו להוציא את כל הזבל מהבור לפני כחודשיים, פינינו את הפרות שעדיין היו בסככה והתחלנו בשיפוץ 1/3 מהסככה.

בימים אלו אנו מסיימים את השיפוץ ומצפים להכניס חזרה כשישים פרות יבשות למקום טוב ומשופץ.

בתקווה לקבלת היתר בנייה בהקדם ותחילת בנייה של 2/3 הסככה כמתוכנן.

בברכה

חיים ראש

עשרה בטבת

שעת צוהריים ביום עשרה בטבת, זמן תפילת מנחה.
המסתובב בשביליה של קבוצת יבנה לא יראה איש. כולם
מכונסים בבית הכנסת, מצעירי ילדי בית הספר היסודי ועד
אחרון הוותיקים.

ובבית הכנסת דממה, אפשר לחתוך את השתיקה, שממלאה את החלל. איש אינו פוצה פה. ממתנים לנשיא העדה, שיישא את דבריו. גם אני, ילדה בת עשר, יושבת וממתינה. שמעתי על השואה, אך בעיקר חשתי אותה. חשתי אותה בביקורי הורים שרידי שואה, שבאו לבית הילדים לבדוק שלא אונה רע לילדיהם, חשתי אותה בביעוטי הלילה של שכנתי לחדר, שלא הניחו לה לישון שינה רצופה ומתוקה, אך טרם הבנתי את גודל האסון.

דב רפל מדבר בשקט, אך הפעם כולם שומעים. אפשר לשמוע גם את האנחות החרישיות, המקדימות את הבכי. החזן יורד לפני התיבה, ופותח בתפילת "אשרי". כמה צורמות מילותיו: "אשרי העם שככה לו", האומנם? אולם עם ישראל דבק במילות התפילה, ואינו ממחר לשנות את המילים העתיקות.

מגיעה עת אמירת קדיש לזכר ההרוגים. עשרות גברים נושאים את התפילה העתיקה: "יתגדל ויתקדש שמיא רבא". שום מקהלה לא תדמה לקולות שממלאים את חלל בית הכנסת. כמה עצב יש בהם, געגוע לאב, לבן, לתינוק, לבעל... לכל אלה שנשרפו בשריפה הגדולה, ואפילו קבר לא הותרו. גל של התייפחות מציף את עזרת הנשים, ואני מתביישת לשאת עיניים ולהסתכל, אבל אני יודעת שאמא של זהבה, שדודה חנה, ששרה קטן, כולן בוכות... ואני כל כך נבוכה, מעולם לא ראיתי מבוגרים בוכים. ולמה, אמא, למה זולגות הדמעות גם מעיניים?

ואתה אבא? איפה אתה באותה עת? גם אתה ביכית את מתי? מתי התאבלת על הוריד ואחיד, שנספו בשואה? הקרעת קריעה? הישבת שבעה? כיצד נודע לך מה שאירע להם? את כל סודותיך נטלת איתך במותך, ומשבגרתי הבנתי, שגם אני ניצולת שואה.

בעשרה בטבת מציינים את יום הקדיש הכללי לזכר הנספים בשואה. דור הניצולים הולך וחולף, העדים הישירים יישארו בהקלטות ובספרים ובסרטים. הזיכרון החי מהשואה עובר אל הדור השני. יוזמת "זיכרון בסלון" כבר כוללת ומזמינה שיח עם הדור השני. כמי שבעצמו הוא בן לשני הורים ניצולי שואה אני שואל את עצמי מה אני יכול להביא מעבר לחזרה על הסיפורים ששמעתי. איזה חידוש או גוון אחר אנחנו בני הדור השני יכולים להביא בשל המרחק מההתרחשות עצמה בפרספקטיבה רחבה יותר. מעבר לעובדות וההתרחשות עצמה, אני מאמין שלבורא עולם יש תוכנית, ובסיפור הבלתי נתפס של השואה יש איזה היגיון מבחינת ניהול העולם והבאתו לתיקון. במהלך חשיפת סיפור השואה עברנו תהליכים של סוגי עדויות, בספרות בידי ק' צטניק, אפלפלא, אלי ויזל. עכשיו תור בני הדור השני לקחת את הליפיד הבורע הזה ולהדליק איתו את האמונה והחיבור שלנו אל השליחות העולמית.

**באיזו משפחה
(מחוץ לקיבוץ)
שמונה מבני המשפחה
עובדים או עבדו בעבר
בקיבוץ?**

(רמז: התשובה נמצאת באחת
הכתבות בעיתון - קראו בדקדקנות!)

ԿԱՆԻՆՆԱՆՆԵՐ՝
 ՕՐԸ Լ՝Կ՝ ԼԼԼԼԼԼ: ՕՏԼ՝ ՏԵԼՆՔԶՔ՝
 ԱՄԱԼ ՏԵՏԼ՝ ՆԱԼ ԵԼՆ՝ ՆԱԼ ԱՄԻՆ՝
 ԻՄԻՄԻՆՆԱԼ ՏԵԼԼ ՆԼ ՏԵԼԸՈՒ ԵԸԸԸԸԸ:
 ԱՐԱԼԸ ԱՐԸ ԱՐՏԵԱԼ ԱԶ ԱՄԱԼ
 ԿԱՆԻՆՆԱՆՆԵՐ:

בתחנת הרכבת, על הרציף, נפרד סבי מאימו בידיעה ברורה שזאת כנראה הפעם האחרונה שבה ייפגשו... וכך הוא המשיך לתחנה הבאה בחייו באי הבריטי, ושם השתקע לחלק גדול ממסע חייו. את אימו לצערו לא פגש שוב.

בסקוטלנד התנאים לא היו קלים: חבורת ילדים אבודה, ללא הורים ועם מחסור באוכל. למרות הקשיים סבא הצליח לזכור גם חוויות נעימות ומצחיקות מתקופה זו. אחד הסיפורים שהוא סיפר לנו היה על הגברת ויצמן שבאה לבקר את הילדים היהודים והוא באותו רגע היה עטוף רק במגבת... האירוע המשמעותי ביותר שקרה לו בסקוטלנד הוא ההיכרות שלו עם סבתי מיה, אהבת חייו, שאותה נשא לאישה. יחד הם הקימו בית ספר לנערות יהודיות בודדות. לאחר מספר שנים בסקוטלנד, סבי וסבתי עברו לגור באנגליה, ושם נולדו להם שלושה ילדים. אימי היא האמצעית מביניהם. הם עברו לגור בלונדון והקימו

שם בית לתפארת.

סבי היה הנציג של תנועת "הפועל המזרחי הראשון" באנגליה, וכך יצא לו לפגוש בכירים ישראלים של "הפועל המזרחי" ולהפגיש אותם עם נציגי ממשל בכירים באנגליה. כך הצליח לתרום לקידום המדינה הצעירה בארץ ישראל. לאחר התקופה בתנועת הפועל המזרחי התחיל לנהל סניף של חברת ביטוח עולמית. הסניף שניהל זכה ברציפות שנה אחרי שנה, לאורך שנים, בפרס הסניף המוצלח ביותר מבין כל סניפי החברה בעולם. לכן בכל שנה הוא היה משתתף באסיפה הכללית של החברה שנערכה בקנדה בסניף המרכזי.

לאחר שנים רבות נודע לנו שסבא לא באמת עזב את הפועל המזרחי ובזכות קשריו הוא העביר כספים מהממשל האנגלי

ביום כיפור האחרון, בזמן שכולנו התפללנו תפילת מוסף של יום הכיפורים בבית הכנסת ואמרנו את הפסוקים הקדושים מתוך הסידור, "ונתנה תוקף קדושת היום כי הוא נורא ואיום... כן תעביר ותספור ותמנה ותפקוד נפש כל חי... ותכתוב את גזר דינם...", סבא שלי, אמיל לוינשטיין, החזיר את נשמתו לבורא.

אנחנו, נכדיו, קראנו לו "אופה" שזה סבא בגרמנית. סיפור חייו מרתק במיוחד. סבא נולד בווינה, אוסטריה, בשנת 1924, כמה שנים לפני מלחמת העולם השנייה. הוא היה הבכור מבין שני בנים. בית הכנסת הקרוב לביתם היה במרחק של 45 דקות הליכה, ולמרות המרחק הגדול הקפיד סבי ללכת עם משפחתו לבית הכנסת בשבתות ובחגים. כך היה סבי, אדם עם ערכים שאיתם הוא חי ואותם הקנה לילדיו. עקב המאורעות הקשים באירופה, עזבה משפחתו בשנת 1936 את וינה ועברה לגור בברלין, היישר לתוך מלתעות השטן הנאצי. רוב ילדותו של סבי עברה עליו בברלין בשכונה היהודית שבה היה בית הכנסת הפעיל היחיד. באותו בית כנסת חגג סבי את בר המצווה שלו, וגם שימש גבאי בהיותו בן 14 בלבד. שוב ערכיו של סבי התגברו על הצורך להסתיר את יהדותו בתקופה שבה עובדת היותו יהודי הייתה מספיקה בשביל להיהרג.

בתקופה זו של חוסר ודאות אביו של סבי הצליח להשיג ויזה לעצמו ולאחיו הקטן דוד, וכך לאחר זמן מה נפרד מאביו ומאחיו שעלו לארץ בזכות אותה ויזה. באותו הזמן סבי גר עם אימו בחוסר ודאות עד אשר הגיעה אליו הישועה בדמות הקינדר-טרנספורט (Kindertransport). סבי היה פעיל בתנועת בני עקיבא בברלין ודרך ההקצאות של בני עקיבא הצליח להיכנס למשלחת הילדים לסקוטלנד.

בתקופה זו של חוסר ודאות אביו של סבי הצליח להשיג ויזה לעצמו ולאחיו הקטן דוד, וכך לאחר זמן מה נפרד מאביו ומאחיו שעלו לארץ בזכות אותה ויזה. באותו הזמן סבי גר עם אימו בחוסר ודאות עד אשר הגיעה אליו הישועה בדמות הקינדר-טרנספורט (Kindertransport). סבי היה פעיל בתנועת בני עקיבא בברלין ודרך ההקצאות של בני עקיבא הצליח להיכנס למשלחת הילדים לסקוטלנד.

בראש השנה יכתבון
וביום צום כיפור יחתמו
כמה יעברון וכמה יבראו
מי יחיה ומי ימות.

מי ברעב ומי בצמא
מי ברעש ומי במגפה
מי בחניקה ומי בסקילה
אומרים שצדיקים נפטרים ביום
כיפור... וביניהם סבי שנשמתו
נלקחה מאיתנו ביום קדוש זה.
תהא נשמתו צרורה בצרור החיים.

ליישוב היהודי הנבנה בארץ, בסודיות מוחלטת. באותה תקופה החרם הערבי לא אפשר לעשות זאת בגלוי וסבי שימש כצינור להעברת הכסף.

חלום חייו של סבי היה לגור בארץ אך הגורל רצה אחרת והוא חי את חייו באנגליה. סבי התפלל בבית הכנסת "נוריס לי" ושימש בו כבעל תוקע. מספר חודשים לפני עלייתו לארץ, השר נפתלי בנט הגיע לנאום בבית הכנסת. סבי ניגש אליו ואמר לו שאם הוא ינאם נאום טוב הערב - יהיה לו עוד קול בבחירות הקרובות. לאחר הנאום ניגש בנט לסבי ושאל איך הייתה ההרצאה. סבי ענה לו שהוא זכה בקולו.

לפני כארבע שנים וחצי, והוא בן 91, הגשים סבי את החלום הגדול שלו, ובגיל שבו כולם כבר חושבים על הסוף הוא חשב על ההתחלה. הוא החליט שהוא עולה לארץ ישראל, וכך החל להתכונן לתחנה הבאה בחייו. כשהגיע לארץ מיהר לקנות חלקת קבר לו ולסבתי, שנפטרה שנה לפני כן באנגליה, ודאג שהם ייקברו יחד בארץ שהוא כל כך אהב. הוא עבר לגור בתל אביב, בבית שלום.

בשנות ילדותי סבי וסבתי היו מגיעים לישראל פעמיים בשנה. כל מפגש איתם היה אירוע משמח. אני זוכר טיולים ברחבי תל אביב, פינוקים ותשומת לב בלי סוף. אומנם היה מרחק גאוגרפי בינינו אך תמיד הם השתדלו לפצות על כך, הייתה להם היכולת לתת לנו הרגשה שאנחנו הדבר הכי חשוב להם. זכור לי שהיינו משחקים בקלפים שעות על גבי שעות. מדי כמה שנים היינו נוסעים אליהם ללונדון ושם הם היו לוקחים אותנו לטיולים. כשהיינו מגיעים לתפילות בבית הכנסת בלונדון, סבי היה מתגאה בנו שאנחנו הנכדים שהגיעו מישראל.

בזכות העלייה שסבא עשה, זכינו משפחתי ואני לפגוש אותו יותר. היינו באים לבקר אותו ב"בית שלום" בתל אביב, שם היינו יושבים איתו בעליית הגג, הילדים היו משחקים ואנחנו היינו מדברים. פעמים רבות שאל אותי מה בנוגע לבנייה של הבית, ותמיד הייתי עונה לו שזה מתקדם אבל לאט. בכל שיחה היה על מה לדבר איתו (ספורט ופרשת שבוע), ותמיד נהנינו להקשיב לסיפורים הקשורים בחייו. סבי זכה לראות שמונה נכדים ו-27 נינים הפזורים ברחבי העולם: בישראל, אנגליה, ארצות הברית ואוסטרליה.

מזל טוב עם התרחבות המשפחה

- לאיילת יהודית ואריאל שבט להולדת הבת רימון מלכות, לסבא וסבתא מורדי ואלונה ולכל המשפחה.
- לחן וצור רוזנצוויג להולדת הבן גלעד, לסבא ולסבתא האווי ודליה ניסן ולכל המשפחה.
- לחנה ושמוליק דרורי להולדת הנכדה נועם, בת לרננה ואייל קורן דרורי.

קול ששון וקול שמחה, קול חתן וקול כלה

- מזל טוב ליוני פולק, עם נישואיו לתמר, ולהורים נעמי ואליעזר.

מזל טוב לבני ובנות המצווה ולמשפחותיהם

- להלל גולן לרגל בר המצווה, ולהורים נעמה וירון.
- לתאיר מלכות הרשקופ לרגל בת המצווה, ולהורים מיכל ונתנאל.
- לנתיא מילוא לרגל בר המצווה, ולהורים רינטל וישי.
- למרגלית ודן דיטור, לרגל הגיע נכדם הבכור יותם, בן לאיילה ועוז לוי, למצוות.

צאתכם לשלום

- דרך צלחה למשפחת אפשטיין, כבר מתגעגעים!

הקמת ההרחבה

אוהבים את האווירה, הקהילה והפשטות, ורוצים לקבוע כאן את ביתם בלי להיות חברי קיבוץ. ואז נוצר המבנה שאפשר להקים אגודה קהילתית שתטפל בכל המערך הקהילתי בלי קשר למשק.

● האם הייתה תמיכה גורפת להקמת ההרחבה?

הייתה להמחלך הזה תמיכה רחבה, אך אנשים תמכו בכך מסיבות שונות ולעיתים אף סותרות: היו כאלה שראו בזה מקור כלכלי לסגירת החוב של ראש צורים, סוג של עסקת גרל", ולכן סברו שבעסקה כזו הבתים צריכים להיות יקרים. היו כאלה שרצו שהילדים יגורו לידם וידעו שלא ירצו להיות חברי קיבוץ, ולפי הנימוק הזה הבתים צריכים להיות זולים... ההחלטה עברה

"יש כאלה שראו בזה את טובת היישוב שיהיה כאן מעמד אחד, שכולם נהנים מפירות הרפת וגם סובלים מהזבובים"

בתמיכה מסיבית למרות המטרות השונות. מי שראה בזה עניין כלכלי, לא כל כך עניין אותם ההרכב הקהילתי - הם שם ואנחנו כאן. זה השפיע גם על בחירת היזם: אגף המשק רצה שהזוכה יביא לכאן מראש הרבה מזומנים כי המשק היה בקשיים, אך אלו שראו בכך תהליך חברתי העדיפו יזם שירצה לבנות בתים חדשים לכל הקיבוץ כך שיהיו גם בתים למכירה, שבעצם גם חברי הקיבוץ יהיו תושבים בהרחבה. אבל הוא לא רצה לתת הרבה כסף. ואני שואל את עצמי מה היה קורה אם זה היה יוצא לפועל, הקהילה הייתה מתפתחת אחרת כי הקיבוצניקים והתושבים היו גרים באותו רחוב.

● היו כאן מספר הרחבות בשנים האחרונות, לא היה שלב שאמרתם די, היישוב כבר מאוכלס מספיק?

לא, תמיד ראינו בעין יפה את השלכיות של הבנייה, תהליך איטי. גם הבנייה האחידה הייתה החלטה מושכלת שלנו. רצינו שאנשים יבואו לראש צורים לא כדי לבנות את בית חלומותיהם אלא בגלל הקהילה. אלו מסננים שקבענו בתחילת הדרך ובינתיים אנחנו עומדים בזה, אפילו שבתחלה חשבו שזה יגרום לאנשים לא לבוא. יש קיבוצים שיש בהם הרחבה קיבוצית והרחבה קהילתית, ובקהילתית יש "בנה ביתך" וזה יוצר הרבה בעיות.

● אתה אומר צניעות, אבל נבנים כאן בתים גדולים מאוד. מה הייתה הסיבה שהחליטו לבנות בתים של 200-240 מ"ר? האם הייתה כאן כוונה מראש להכניס דיירי משנה? טעות, זו הייתה טעות. המועצה התעניינה בהגדלת האוכלוסייה, והעלימה עין מדיירי המשנה. היישוב העלים עין בשלבים הראשונים כי הבינו שזוגות צעירים חייבים את זה כדי לממן את המשכנתה.

● כיצד החליטו לקבל למגורים תושבים שלא יהיו חברי קיבוץ?

היו כמה וכמה שלבים. בשלב הראשון - כשהיו בתים ריקים, התחילו להשכיר בתים. נוסף על כך, היו מקומות פנויים במערכת הגיל הרך והתחילו לקבל ילדי חוץ, ומכיוון שהמערכת הייתה ברמה גבוהה לא הייתה בעיה למלא את הקבוצות, וזה עזר למלא שנתונים וגם הכניס כסף. אחר כך הרחבנו את זה וחלק מן הפרמטרים לקליטה היו גם באילו שנתונים הילדים. לעיתים העדפנו משפחה מסוימת כי היו

לה ילדים בגילאים המתאימים כדי שימלאו את הקבוצה, ונוכל לקבל תקן של גן. החלטנו לראשונה לפתוח את השערים לאנשים שיגורו כאן ולא יהיו חברי קיבוץ, ולאט לאט כן צירפנו אותם להיות בוועדת הגיל הרך או משקיפים במזכירות, אבל היה ברור לשני הצדדים שהם לא רוצים להיות חברים.

● כיצד הגיע הרעיון של הרחבה קהילתית?

אני נכנסתי להיות מזכיר ב-96' באמצע משבר כלכלי חריף מאוד, לא הייתה מסה קריטית של חברים כדי להחזיק את כל המנגנון הזה של מזכיר, מנהל משק וכו'. בשפל הגענו ל-23 בתי אב, שזה בעצם מספר בתי האב של החברים הוותיקים. היו תושבים שרצו לקבוע כאן יתד, אבל לא רצו בשום אופן להיות חלק מהקיבוץ. אז החלטנו לקדם את הרעיון של הרחבה קהילתית. זה היה רעיון חדש במושגים של התנועה הקיבוצית. ב-96' קיבלנו החלטה זו, ואז היינו צריכים לבנות את המנגנון המשפטי. אנחנו וקיבוץ מפלסים היינו הקיבוצים הראשונים שהתחילו בהרחבה קהילתית, וזה בזמן שהקיבוץ עדיין היה קיבוץ שיתופי. בשנות ה-90 המוקדמות הייתה כאן הפרדת משק וקהילה. הקהילה צריכה להיות מהמקורות שלה ולא מעל היכולות שלה, ולא להסתמך על כך שהמשק יעביר כסף. לצורך כך הועברו כמה נכסים לניהול הקהילה (להשכרות). זה היה תהליך חשוב שחשף בראש צורים את העובדה שהמשק במצב בעייתי מאוד, במיוחד בשל המשבר במפעל. זה בלט לעין כשעשו את ההפרדה הזו, וזה הלך ונהיה קיצוני יותר. ברגע שהמקורות של הקהילה הגיעו מהקהילה עצמה ולא מהמשק התחלנו לחשוב על קהילה עם תושבים. ההרחבה כוונה לבתים ולא לאנשים, האנשים כבר היו כאן, טענו שהם

● למה לא בנו מראש 120 מ"ר?

חלק מהקושי היה שהוצאות הפיתוח היו גבוהות מאוד, וככל שהבית גדול יש הצדקה למחיר הגבוה של הוצאות הפיתוח. אם הבתים היו קטנים יותר – הם היו יקרים מאוד. לא הייתה אפשרות להכניס יותר בתים בשטח כי הייתה

תב"ע למספר יחידות מסוים. אפשרות נוספת שעמדה על הפרק הייתה לחכות, לעשות שינוי תב"ע כדי לאפשר שתי יחידות דיור במקום יחידה אחת. אבל אז התחילו כל הדיונים על הבנייה ביהודה ושומרון, אמריקה התנגדה, ולכן רצו לבנות כמה

שיותר מהר ולא לחכות לשינוי תב"ע, ולבסוף החליטו ללכת על הדגם הגדול שמתאפשר לפי התב"ע כי לא ידעו מה יקרה אם נחכה.

זה יצר תופעה של המון יחידות דיור עם דיירי משנה שהם "פצצה מתקתקת". הנהלת היישוב חשבה בתחילה שהמשפחות יגדלו ויציאו אחד לא חזה המשנה, אך אף והמחיר של שכר הדירה יהיו כל כך גדולים, שישתלם יותר להוסיף קומה מאשר להוציא את הדיירים. הבתים הראשונים נמכרו ב-550-600 אלף שקל ושכר הדירה היה בהתאם, אך המציאות בכל הארץ השתנתה והדירות להשכרה נשארו.

● מה העמדה היום בנוגע להשכרת דירות?

היום לא ניתן להגיד לבנאדם מה לעשות בנכס שלו. בעבר זה היה אינטרס של כולם להעלים עין, היום זה כבר לא כך. הקושי הוא גם של המועצה שנאלצה לבנות פה עוד שני גנים כי יש כאן 85 משפחות של דיירי משנה

עם ילדים קטנים שגרים ביישוב שמבחינת תכנון דמוגרפי לא היה ערוך לכך. על פי כללים דמוגרפיים הגיוני יותר שבראש צורים ייבנה מועדון לגיל הזהב מאשר עוד שני

גני ילדים. המדינה בונה את הגנים, אך לא תמיד יש מקום וכסף. גם מועדון נוער היה נדרש, וחברי הקיבוץ החליטו להוציא כסף מהכיס ולממן את זה. המועצה באה ואומרת שהמשפחות בנו יחידות דיור והן מכניסות את הכסף לכיס הפרטי שלהם, וזוהי לא הגיוני לבוא למועצה לבקש מימון לתשתיות ציבוריות עבור דיירי המשנה. היו ניסיונות להגביל את שוק ההשכרה, כמו למשל לקבוע תקרה לשכר דירה, כדי שלא יהיו כאן התפרעויות ושלא יהיה לדיירים צורך לעבור דירה בכל שנה כי בעל הבית מעלה את שכר הדירה. ניסו לתת ביטחון,

אך זה לא עבר. נוסף על כך, החליטו על מס משכירים כדי לעודד את האנשים לוותר על דירות ההשכרה, אך לא היינו ערים להכנסות המטורפות שיש לשכר הדירה, שלעומתן מס המשכירים בעצם חסר משמעות. השוק חי בעצמו ולא ניתן להילחם בזה. לשוכרים אין כאן מעמד חוקי, אין להם נכס פה ולכן הם לא יכולים להיות שותפים בהחלטות עקרוניות שמשפיעות על היישוב כשאוכלי בעוד שנה הם כבר לא יהיו פה. לכן החברות באגודה הקהילתית מותנית בבעלות על נכס, ויש נציג לשוכרים בהנהלה.

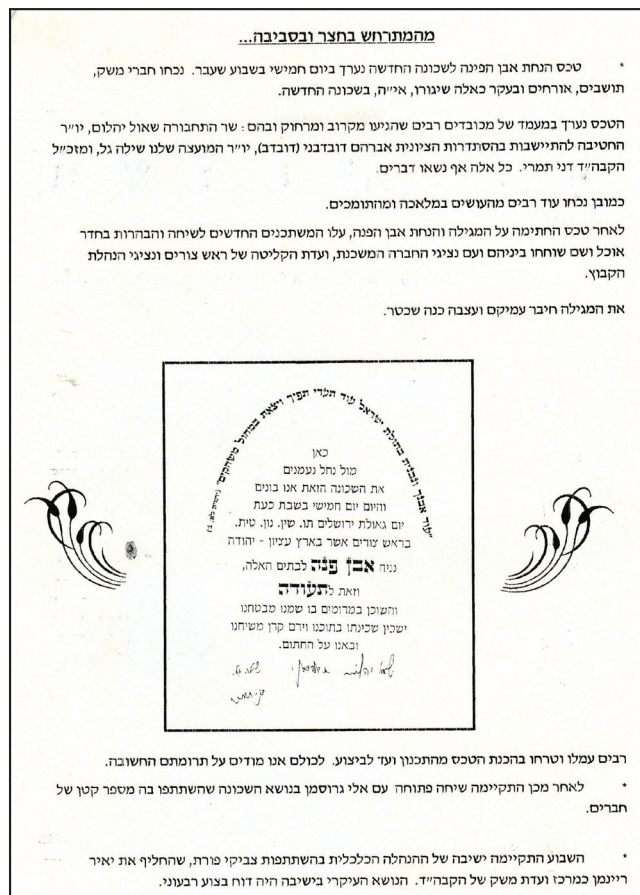
הקיבוץ המתחדש ואיחוד הקהילות

● מאיפה הגיע הרעיון של קיבוץ מתחדש וצירוף תושבים בהרחבה לקיבוץ?

ברגע שהייתה הפרטה והרחבה קהילתית הקיבוץ כבר מוגדר כקיבוץ מתחדש. ישנם ארבעה קריטריונים שמגדירים קיבוץ כמתחדש, למשל משכורות דיפרנציאליות. יש גם הגדרות משפטיות

של חבר חדש (זיקה לנכסים יצרניים, ערכות הדדית, זיקה לקרקע או בית וזכות לבחור ולהיבחר). לקליטת התושבים הובילו כמה גורמים ותהליכים שקרו במקביל: בתוך האגודה

"אך אף אחד לא חזה שהביקוש והמחיר של שכר הדירה יהיו כל כך גדולים, שישתלם יותר להוסיף קומה מאשר להוציא את הדיירים"

הזמנה לטקס הנחת אבן הפינה של השכונה החדשה

הייתה מצוקה תקציבית נוראית בגלל ריבוי האוכלוסייה והמטלות שהיו על האגודה. כל הדברים הקהילתיים מוטלים על כתפיה של האגודה, והתקציב שלה לא הספיק לכך, אפילו שהיא מקבלת את כל הכנסות המיסים וגם את תקציבי המועצה. מנגד יש את הקיבוץ שיש לו כסף

מפירות הנכסים. באותה תקופה הקיבוץ כבר סיים לשלם את חובותיו והתחיל לחלק דיורנטים לחברים. במקביל חל תהליך של פעילות ועדת תת אכלוס ממשלתי. יש קיבוצים שקיבלו אמצעי ייצור של 80 משפחות ויש להם חצי או רבע מזה. היו גורמים במדינה שטענו שיש לקחת את אמצעי הייצור הללו בחזרה, ולחלקם במכרז. ולכן קיבוצים אלו התחילו לקלוט אנשים. היה כאן בעצם אינטרס משותף של שני הצדדים. היו כמה אפשרויות שעמדו בפני הקיבוץ: 1. תהליך פרטני - להמשיך לקלוט, אך כל אחד באופן אישי. 2. לקלוט רק את הבנים. 3. פתיחת הקליטה לכל בעלי הבתים - מי שרוצה יכול להיקלט. המוטו - מחד גיסא כל הנכסים שייכים לקיבוץ, ולא יהיה שינוי בזה, לא יעבירו נכסים לגוף אחר. מאידך

גיסא כל מי שגר בקיבוץ ורוצה להצטרף - יכול.

● אז מה בעצם התנאי כיום לחברות בקיבוץ?

בינתיים הכללים פה הם שחברות מותנית במדור. יכול להיות שאחרי שנגמור את התהליכים האלה, אפשר יהיה לבחון מקרה שבנאדם שגר פה הרבה שנים יכול להיות גם חבר קיבוץ, ואם הוא עוזב - אז הוא עוזב גם את הקיבוץ, כמו בנאדם שיש לו בית כאן והוא מכר את ביתו. במיוחד במקרה של שוכר שיש לו כאן חוזה ארוך טווח, אם בנאדם קושר את עתידו בטווח הנראה לעין בראש צורים, אז הוא יכול להיות גם חבר קיבוץ. אני לא שולל את זה.

● כמה הצטרפו עד היום?

עד היום כ-65 אחוז מבעלי הבתים, וכשייבנה הפרויקט הקרוב - האחוזים יעלו.

● מהן החובות של החברים החדשים?

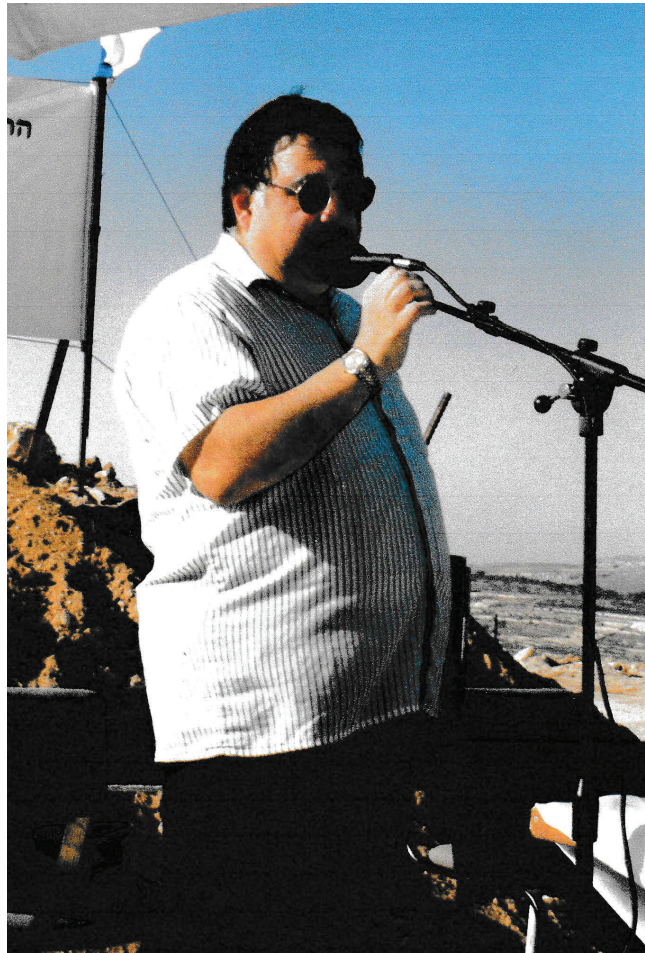
החובות (לשכירים) הן שמשכורת אחת תעבור דרך הקיבוץ, ואת היתרה מקבלים בחזרה לאחר שהתשלומים שהיום יורדים לו בהוראת הקבע (מיסי יישוב, שמירה, מים וכו'), מנוכים. וכן העברת תלושי השכר בשותף. היום הנכסים המשותפים מממנים את הערכות ההדדית והפעילות המשותפת שלנו, ואין צורך במיסוי נוסף. אני, כמי שגדל בארצות הברית, מאמין בכמה שפחות מיסוי כי הבנאדם הפרטי יודע טוב יותר מה לעשות בכסף שלו, יש לו סדר עדיפויות וצריך לתת לו להחליט.

● ומהן הזכויות?

הזכויות המהותיות הן שותפות באסיפות החברים של הקיבוץ. זה משפיע על ההשקעות של הקיבוץ. ברגע שיש יותר תושבים צעירים שחברים בקיבוץ, צרכים רבים של הקהילה כמו הרחבת מעון, בני עקיבא וכו', מגיעים לאסיפת החברים של

הקיבוץ, ואז הרוב מחליט להשקיע בקהילה מכספי הקיבוץ. אם רק 23 משפחות היו חברות בקיבוץ, מה האינטרס שלהן לוותר על פירות הנכסים שלהן לטובת מועדון נוער שבמקרה הטוב יש להן כמה נכדים שם?

הזכות הכלכלית היא קבלת דיורנטים מרווחי הנכסים: ברגע שסגרנו את החובות התחלנו לחלק דיורנטים לאנשים. היום רק חברי הקיבוץ הוותיקים מקבלים דיורנטים, אך כשתסתיים הפעימה השלישית - יתחילו לחלק דיורנטים לחברים החדשים, על פי הוותק. כל החברים הוותיקים קיבלו 25 שנות ותק, וחדשים יקבלו גם הם איזשהו ממוצע של שנתיים שלוש, שבכל שנה יעלה עד

עמיקם ז"ל נואם בטקס הנחת אבן הפינה שהתקיים למרגלות אולם ספורט (באזור של דירת נעמה וידין דיטור)

25 שנות וותק, כמו הוותיקים. לא ניתן לעלות מעל ותק של 25 שנים. הדיוידנטים הם מפירות הנכסים, הנכסים עצמם לא מתחלקים.

● למה משמשים כיום כספי הרווחים מהקיבוץ?

יש מדרג שימושים. ישנם אחוזים שנשארים בעסק, לצורך השקעות. ישנם אחוזים שנכנסים לקרן להשלמת פנסיה של החברים הוותיקים. ועוד אחוזים לתקציב צדקה, חלוקת דיוידנטים, צורכי הקהילה ומשימות לאומיות. זה בעצם מה שמבדיל את ראש צורים מיישובים קהילתיים. בנוגע לפרויקטים המשימתיים כמו בית לחיילים בודדים, בית לאנשים עם צרכים מיוחדים וכו', הציפייה שלנו היא שמי שמצטרפים לקיבוץ הם אנשים ערכיים שירצו לקחת חלק ולהשקיע בפרויקטים הללו. יש פלטפורמה נהדרת, השאלה היא אם אנשים מוכנים להרים את הכפפה, האם החברים מוכנים לשבת בוועדות כדי לנהל את היישוב בצורה מסודרת? האם המשפחות שבאות לפה מוכנות לא רק להגיע לפעילות תרבות אלא גם ליזום אותה? הקיבוץ מוכן להעמיד

נכס לטובת חיילים בודדים, האם אנשים מוכנים לאמץ אותם? אנחנו מקווים שתושבים שנמצאים כאן מוכנים לכך.

● אז לא היו מתנגדים מהקיבוץ שלא רצו לחלוק את פירות הנכסים שלהם?

כמו בתהליך הקודם של הרחבה

הקהילתית, גם כאן יש כאלה שראו בזה תהליך כלכלי של שמירה על הנכסים וברגע שנכנסים את המינימום נסגור את הדלת. מנגד יש כאלה שראו בזה את טובת היישוב שיהיה כאן מעמד אחד, שכולם נהנים מפירות הרפת וגם סובלים מהזבובים. זה שונה ממצב שבו מגיע תושב ואומר שהקיבוץ מקבל את רווחי האנטנות הסלולריות אבל הקרינה מגיעה גם לתושבי האגודה. שברנו את המשוואה הזו. עכשיו כשבאים לדון בדברים האלה - כולם באמת שותפים מלאים גם בתשואה וגם במחיר. יש כאלו שמפקפקים במידת השותפות של החברים החדשים בפעילות הכלכלית של הקיבוץ: האם הם באמת ערים למחירים? יש כאלה אשר שותפים מאוד וגם ביקורתיים מאוד. גם הקיבוצניקים הוותיקים צריכים להבין שאם רוצים חברים חדשים שאכפת להם - זו זכותם גם להעביר ביקורת, ולבקש שדברים ייעשו אחרת.

● מה אם בעתיד הקיבוץ יקלע לחובות? האם אין חשש שיחויבו בכך חברי הקיבוץ?

החובות שייכים לאגודה השיתופית, ולא יחויבו בהם חברי הקיבוץ. הקיבוץ הוא עסק וולונטרי, אין מה לפחד מהחובות. החובות שייכים לאגודה שיתופית, אין אחריות אישית לחובות, זה כמו חברה בע"מ. גם אם יש חובות

לקיבוץ, אני יכול להמשיך להיות חבר קיבוץ כי הנושים לא באים אליי, הם באים לנכסים של הקיבוץ. הבית שלי רשום על שמי, המשכורת שלי שעוברת דרך הקיבוץ מגיעה ישר בחזרה אליי. אם חודש אחד יצליח משהו באיזושהי קטסטרופה לשים יד על המשכורת, אז נטפל בבעיה, אך זה לא סיכון ארוך טווח ואין סיבה שבנאדם יפחד מזה. הזכרנו זכויות, אך ישנן לא רק זכויות פרטיות - זו זכות לעשות משהו חשוב, משהו יפה.

● שאלה לסיום, מהו איחוד הקהילות? האם המטרה שבסופו לא תהיה בכלל אגודה?

המטרה ארוכת הטווח היא להחזיר לקיבוץ את כל הפעילות הקהילתית שהעברנו לאגודה, היא תהיה במסגרת הקיבוץ ואת המיסוי שכולם משלמים היום לאגודה, ישלמו לקיבוץ. היום גם המיסים של חברי הקיבוץ הולכים לאגודה. זו מטרה ארוכת טווח, אבל כל עוד יש מספר גדול של תושבים ששוכרים בקיבוץ ולא יכולים כלל להיות חברי קיבוץ זה לא רלוונטי. כמו כן יש משפחות שקנו בעבר בתים, שלא רוצות להיות חברות בקיבוץ. בסך הכול החברות וולונטאריות. אז אנחנו בונים עכשיו מנגנון, ויש צוות היגוי שנבחר באסיפת החברים של שתי האגודות, שמטרתו בעצם היא שכל הגופים המוניציפליים יאוחדו, אך זה יגרור לעיתים מצב שבו יהיו באותה אסיפה שני

**"מבחינה חוקית וקהילתית
הגייוני יותר לחזור לאיפה
שהתחלנו, שהקיבוץ הוא הגוף
היחיד כאן שרוב התושבים
שותפים בו - מי שלא שותף,
יש לו נציגות"**

פרוטוקולים, אחד לחברי הקיבוץ ואחד לחברי האגודה. ככל שתהיה חפיפה גדולה יותר בין שני המעגלים הללו יש היגיון רב יותר להחזיר את כל הדברים האלה לקיבוץ. מבחינה חוקית וקהילתית הגיוני יותר לחזור לאיפה שהתחלנו, שהקיבוץ הוא הגוף היחיד כאן שרוב התושבים שותפים בו - מי שלא שותף, יש לו נציגות - כמו בשלבים הראשונים כשקיבלנו תושבים שהיו שותפים באותה הנהלה, ושהקיבוץ יהיה איתן מספיק מבחינת המקורות שלו לטובת כל היישוב. תמיד תהיה כאן אוכלוסייה של שוכרים בעיקר, וגם תושבי קבע שלא ירצו להצטרף לקיבוץ, ולצדדי הם ילכו "ליד העגלה". יכול להיות שבעתיד חברי הקיבוץ יחליטו שיש כאן פעילויות מסוימות שמי שלא חבר קיבוץ יצטרך לשלם, ולחברי הקיבוץ זה יהיה בחינם כי הכספים שלהם מושקעים בזה. לא יכול להיות שלאורך זמן תהיה אוכלוסייה שתלך לצד העגלה, אין לזה הצדקה. בינתיים חברי הקיבוץ מוכנים לספוג מצב שבו בחדר החוגים ומועדון הנוער חברי הקיבוץ משקיעים, וחלק מהאנשים שיהנו מזה אינם בני קיבוץ. לא נעמוד בשער ונדרוש תשלום ממי שלא חבר. אבל עם זאת אנשים צריכים לדעת שהקיבוץ הוא זה שמממן את הדברים האלה, ושזו זכות להיות חבר קיבוץ, זו לא חובה.

האחרונה. בנוגע לעצם הסוגיה של יחסינו עם הפלסטינים, בשנה האחרונה הוזמנתי לקבוצת דיון קבועה של רבנים מהציונות הדתית בראשות הרב יעקב אריאל, שבה התקיימו כמה מפגשים הדנים בבניית תשתית לדיון תורני ערכי בשאלת חזון היחסים עם הפלסטינים. ההכרה שהסכסוך לא ייפתר במלחמה שתנקה את הארץ מערבים מקדמת אותנו לבחינה רצינית של שאלת החזון של שני עמים בארץ אחת. ידיד שלי, פרופ' יאיר עמיחי תושב אלעזר לשעבר, אמר לי שבעבודת הדוקטורט שלו הוא בנה מודל שבו קשרים בין אנשים פרטיים יכולים להוות מתכון להרחבה ולפתרון של סכסוך בין אוכלוסיות, מודל שהשתמשו בו באירלנד בקונפליקט בין הקתולים לפרוטסטנטים. לדעתו המודל הזה יכול להצליח גם כאן. ימים יגידו.

כל הכבוד למרים בראון על פרויקט בת המצווה שלה - התרמת גלאי עשן בבתי קשישים בגוש עציון.

93% 8:43 Partner
giveback.co.il

עדכונים 3

פורסם ב 27/11/2018

**בזכותכם 100 גלאים הגיעו! ממשיכים
הלאה לתרום עוד 50 גלאים לקשישים
נוספים!**

תרמו לפרויקט

אנסה להתייחס לנושא הגיליון - יחסינו עם הפלסטינאים - דרך ההתנסות שלי במסגרת הפקת הסרט "השרה" שבו ליויתי יוזמת דיאלוג ופיוס שהתקיימה ליד צומת הגוש. לא אכתוב על הסרט עצמו כנחתום על עיסתו אלא רק על כמה תובנות והתנסויות בשולי העשייה. היוזמה עצמה - יוזמת "שורשים" - לא טיפלה בניסוח פתרון פוליטי, רק בשיח ודיאלוג מתוך ניסיון להכיר ולהבין כל צד את הצד השני. בשיחות פתוחות גיליתי שהפלסטינים אינם ששים לפתרון של שתי מדינות נפרדות ולמדינה משל עצמם המנותקת ממדינת ישראל, הם לא רוצים מדינה פלסטינית עם גדר וגבול המפריד ומנתק אותם מישראל. הם צופים שמדינה כזו אם תקום תהיה מדינה נחשלת כמו ירדן ומצרים, בחיבור אל מדינת ישראל המפותחת הם רואים פוטנציאל כלכלי ואפשרות לדרך חיים ורמת חיים גבוהה. השיח היה יותר לכיוון של קונפדרציה, וחלק מהם אמרו בפירוש שהם מעוניינים בתעודת זהות כחולה. כאשר אני יוצא להקרנות של הסרט אני לומד גם על הסרט וגם על הציבור הצופה בו. גיליתי שהיוזמה הזו הכי מפריעה לאנשי שמאל באזור תל אביב. במקומות אחרים בארץ ההקרנות עוררו אצל אנשים אופטימיות ושבירת סטראוטיפים משמחת. בהקרנות בתל אביב עצם הדיאלוג עם המתנחלים נתפס כבלתי לגיטימי. בשיחה אחרי הקרנה בסינמטק ת"א אני עולה לבמה עם עלי אבו עוואד לשאלות ותשובות עם הקהל, ומישהו מצביע ואומר לעלי: "אחי, אני אוהב אותך, אבל מה שאתה עושה לא מקובל, אנחנו לא מדברים עם מתנחלים" - מחיאות כפיים. והפלסטיני צריך להתגונן בפני תל אביב על כך שהוא בוחר לדבר עם מתנחלים. בנוגע להקרנות בחו"ל, זה היה מורכב. מצד אחד היו מקומות שזה התקבל כחידוש מרענן בז'אנר "סרטי הסכסוך", אבל היו מנהלי פסטיבלים שאמרו בפירוש שלא יכניסו סרט עם מתנחלים. אחד מהם, שאחראי על גוף שידור בקנדה, אמר לי "קודם תצא מהבית שלך ותחזיר אותו לפלסטינים, אחר כך תעשה סרט על דו קיום". מצד שני בפסטיבל של הטלוויזיה הטורקית הזמינו אותי עם טיסה, ומלון על כיכר "טקסים" באיסטנבול, והמליצו למנהלי הטלוויזיה לקנות את הסרט להקרנה. בפסטיבלים יהודיים בארה"ב זה עורר אהדה לישראל. אני גם בקשר רציף עם משרד החוץ שתמיד משתדלים לשלוח נציג להקרנות. לאחרונה השתתפתי בפאנל בפסטיבל דוק אביב האחרון, ושמוליק דובדבני (חוקר ומבקר ישראלי) אמר שמסתמן שינוי ביחס הקולנוע הישראלי למתנחלים, פחות שנאה ויותר הקשבה, והביא כדוגמה את הסרט של איריס זכי "מתנחלת" (במאית שמאלנית העמידה מצלמות בתקוע והזמינה תושבים לשיח מצולם), ועם הסרט שלי וסדרת הרשת "חמושות" (ניתן לצפות באתר התאגיד) אמר שבמגרש הפנים ישראלי משהו מתחיל לזוז בשנה

דו קיום

אחרי שני הפיגועים הקטלניים שהתרחשו לאחרונה בצומת הגוש ובאזור התעשייה ברקן חזרה ונשמעה אותה הסיסמה: "מקומות שהיו מופת של דו קיום". בכתבה זו רצינו לברר מהו בדיוק אותו דו קיום? האם הקופאי הערבי ברמי לוי חי איתנו בדו קיום? האם הפועלים הערבים שבונים לנו את הבית משרתים את דו הקיום? האם דו הקיום הזה אכן מסייע לשלום דה־פקטו ולמניעת פיגועים או דווקא מהווה בעיה בטחונית? האומנם עלינו לשאוף לשיתוף פעולה שכזה או להעדיף עבודה עברית? ביקשנו ממספר אנשים בראש צורים לכתוב את דעתם בנושא.

יוקר המחיה, עבודה עברית, דו קיום, לא תִּחְנַם ומה שביניהם לפני כמאה שנים, התנהל בארץ ויכוח נוקב בין בני העלייה הראשונה והשנייה. הראשונים באו לארץ, רכשו קרקעות ובכך גאלו אותם, והעסיקו פועלים מקומיים מבני דודנו. השניים לעומתם, באו לארץ ועבדו אותה במו ידיהם ובכך גאלו אותה. היום, בחלוף מאה שנים, הארץ אותה ארץ, היהודים אותם יהודים, הערבים אותם ערבים, והים אותו ים...

יוקר המחיה

מחירי הדירות במדינת ישראל גבוהים מאוד, כפי שכולנו יודעים (בעיקר השוכרים המצפים למתחמים 1...2...3.... כפר עציון). הסיבה המרכזית לכך היא הביקוש הגבוה אל מול ההצע הנמוך במשך שנים. אך אחד הגורמים אשר מאזנים במעט את העלות הגבוהה, הוא העסקתם של בני דודנו בענף הבנייה על מלאכותיו השונות. העלות של פועל מקומי נמוכה בעשרות ואף מאות אחוזים מעלותו של פועל יהודי או פועל מארצות זרות. ובשל כך יש אינטרס משמעותי לעם היהודי להעסיק פועלים תושבי יו"ש.

עבודה עברית

"אנו נִהְיָה בֵּין הַבּוֹנִים נֵט הַמִּיתָר, נֵט אֲנִי!" (יוסף הפטמן - שיר החלוצים) ערכה של עבודת כפיים עברית נשמר מאז ימי העלייה השנייה, ונראה שלצד בריחה לעבודות משרדיות יש התעוררות מחודשת והעלאת קרנה של העבודה העברית. מספר קבלנים ויזמים דבקים בעניין ואף מצליחים להעמיד פרויקטים ברמה גבוהה, בלו"ז טוב ובמחירים סבירים. יש אווירה מיוחדת באתרי בנייה שבהם מתחת לקסדות משתרבות פאות, ורבע שעה לפני השקיעה כולם עוצרים להספיק להניח תפילין ולזכות למנחה בציבור.

אם ההגדרה לדו קיום היא שני אנשים או קבוצות שונות שחיים יחד, והכוונה היא ששתי הקבוצות שומרות על הזהות שלהן, וה"ביחד" שלהם הוא זה שעוזר לקיום המשותף ולא מפריע - אז אין דו קיום בינינו לבין הפסליטינים. ואם יש, אז הוא בשוליים.

קודם כול, כי לא כולם רוצים דו קיום. גם בצד שלנו וגם בצד השני, יש כאלו שרוצים להישאר כאן לבד. חיים ביחד כי אין ברירה.

שנית, בגלל הכללה. את ארי פולד רצח מחבל מיאטה, שנמצאת דרומית לחברון. ועדיין יש שאומרים לעצמם "אנחנו חיים איתם בדו קיום והם באים ורוצחים". אין קשר בין המחבל מיאטה לבין תושבי נחלין או בית עומאר. מצד שני רכבו של מוסא (היה איש תחזוקה באחד מבתי הספר בגבעה הצהובה), שגר ליד הגבעה הצהובה, הושחת באירוע של "תג מחיר". למרות שאף אחד מקוראי מאמר זה לא היה שותף ולא יודע מי עשה את זה, יש פלסטינים שאומרים: "אנחנו חיים איתם בדו קיום והם באים ופוגעים בנו".

שלישית, יחסי שולט-נשלט. אנחנו שולטים בהם (וברוך ה' שלא להפך). יש לזה המון השלכות על החיים שלהם ושלנו. במצב שכזה אפשר להגיד שאנחנו חיים באותו מקום, אבל לא בדו קיום.

ולבסוף, בעיית התקשורת. מעבר להבדלי השפות שמונעים מרובנו לדבר עם הפלסטינים ולהבין אותם, יש את בעיית המנטליות השונה, חוסר ידע על התרבות וההיסטוריה של הצד השני. במצב הזה יש הרבה חששות, פחדים, לחץ והסתגרות שמאיימים על חיים בטוחים בדו קיום. יוזמת "שורשים" שנמצאת בסמוך לצומת הגוש, היא יוזמה משותפת של מתנחלים ופלסטינים שמבינים שאי אפשר יהיה ליצור חיים בדו קיום בלי להכיר, לדבר ובעיקר להקשיב, לעשות מאמץ כדי להבין את הצד השני, לבנות אמון. בתהליך אוסלו חשבו שהאמון בין שני העמים יתחיל במנהיגים הפוליטיים ומהם יחלחל לעם. אנחנו מאמינים שזה יצמח מלמטה, מהשורשים, מהאנשים הרגילים, ולבסוף זה יגיע לצמרת.

דו קיום

עשרות אלפי פועלים מוסלמים, תושבי יו"ש, עובדים מדי יום ברחבי יהודה, שומרון ושאר חלקי הארץ. במסגרת העבודה נוצרים מפגשים אנושיים, ובמקרים רבים יחסי חברות של ממש. מי שעובד כך למשך זמן, חי בתחושה שאלו השכנים שלנו, על הצרכים שלהם, השמחות והצרות, ושכולנו יחד. מאות אלפים מתושבי יו"ש תלויים בקיום היומיומי שלהם בעבודה המשותפת. אין לי ספק כי אותם אנשים מרגישים חיבור אנושי פשוט לקולגות וללקוחות. הרי מה כל בן אדם צריך: קצת כסף לבגדים ואוכל לילדים, מקום להניח את הראש ומילה טובה... עם זאת נוכחנו פעם אחר פעם, כי אין ערובה לשלומנו גם מול אותם אנשים שהכרנו שנים ואף עזרנו להם ברמה אישית. עיין ערך פרעות תרפ"ט, ועשרות פיגועים ספציפיים מאז קום המדינה (גם בגלות כך היה).

לא תחנם

יש מספר יישובים שלא מאפשרים כניסת פועלים ערבים (יש לדייק - מוסלמים) לשטחם. הן מסיבות ביטחוניות, ולא פחות מכך מתוך האמונה כי כך מקיימים את הציווי "לא תחנם". משמע שככל שתהיה להם פחות פרנסה כך יהיה להם פחות טוב כאן וממילא האוכלוסייה תתמעט. בהקשר זה כדאי לציין, כי עובדתית המגמות בעולם הן הפוכות: באוכלוסיות העניות יש שיעור ילודה גבוה, וככל שהאוכלוסייה עשירה יותר ובעלת תרבות מערבית יותר, כך שיעור הילודה יורד והלאומנות יורדת (למעט היהודים בארץ ישראל - כולל החילונים!).

מה שביניהם

אֲזַ יָגוּר זָאב עִם כֶּבֶשׂ
וְנִמְרָ עִם גְּדִי יִרְבֵּץ
וְעִבְדָּאֵלְלָה אֲזַ יֵשֵׁב עִם כֶּץ
זֶה אֶפְשָׁר עִם קֶצֶת מֵאֲמִץ
אִף אֶחָד לֹא יִחְטֹף שָׁבִץ
(אם - שמוליק קראוס)

מסולחנו של הרבש"צ

שלמה ויסמן

עבודה ערבית

מעם הפועלים שנכנסים לעבודה ביישוב. אני מרגיש שהיחס שהפועלים מקבלים מתושבי היישוב בהחלט תורם להתנהגותם הראויה. כידוע התחילה הבנייה של הפרויקט החדש ביישוב וכמות הפועלים גדלה בהתאם. אני כמובן ער למצב החדש ועושה כל שביכולתי כדי שהבנייה תעבור בשלום. לצערי אנחנו סופגים במישור הביטחוני הצתות של יערות גוש עציון בכלל ושלנו בפרט. הצבא עושה מאמצים לעקור את התופעה בהצלחה מועטה ממספר סיבות. אני מקווה שבשנה הבאה עלינו לטובה נתמודד עם ההצתות בצורה טובה יותר. קיימים רעיונות כיצד. לסיכום ברוך ה' שבתקופה האחרונה אנחנו לא סובלים מגנבות ביישוב ונקווה שיימשך כך. בשעה טובה תוקם בקרוב מאוד מערכת ביטחון חדשה ליישוב במימון של מספר גופים כולל היישוב. נקווה שרמת הביטחון תשתפר ונוכל לישון טוב יותר. בשורות טובות.

ברכה

ויסמן רבש"צ היישוב

התבקשתי לכתוב כמה מילים על שכנינו הערבים שעובדים ביישוב ובאזור. בראש צורים עובדים מספר פועלים, חלקם שנים רבות ויש גם דור שני של עובדים, למשל מאהר בנו של מאג'יד מנחלין. חלק מהפועלים הקבועים הם מהכפר נחלין שנמצא כשני ק"מ מראש צורים מתחת ליישוב ביתר עלית. ישנם מספר פועלים שגרים ממש לידנו בחר' זכריה. יחסי העבודה עם העובדים הפלסטינים הם טובים מאוד ויש בהחלט אמון בינינו. כמי שמעסיק מספר עובדים בצורה ישירה שנים רבות, אני מרגיש נוח מאוד איתם, וגם הם מרגישים טוב ביישוב. העובדים הקבועים ביישוב עובדים בענפי החקלאות - רפת, לול, מטע, וכן בענפי השירותים - גננות, חצרנות וכולי. נוהלי כניסת הפועלים דומים ברוב היישובים, כל עובד שנכנס לעבודה מפקיד תעודה מזהה בשער, ולאחר בדיקה שיש לו אישור עבודה יכול להיכנס בליווי לאתרי הבנייה השונים. כמובן שכל קבוצת פועלים מלווה בשומר צמוד. עד היום לא היו ביישוב בעיות ביטחון

רגע לפני שמאהר הגיע, החל גשם חזק לרדת בחוץ. מאהר מגיע, קצת רטוב, מחייך, מברך על הגשם. וגם אנחנו ברכנו איתו. בסוף, כולנו מתפללים לחסדי שמיים.

כולם בראש צורים בוודאי מכירים את מאהר, אבל ביקשנו להכיר אותו יותר לעומק. אנחנו מכינים כוס קפה, מנשנשים עוגיות, ופותחים בשיחה.

שמו מאהר נאג'ארה, בן 38, נשוי לנבילה ואב לחמישה ילדים בני 18, 17, 13, 11, 8 ובת

בת שנה וחצי ("אצלנו הערבים יש הפרדה, אומרים חמישה בנים ובת"). הם גרים בנחלין. מאהר הוא בנו של מאג'יד שעבד כאן שנים רבות.

נעמה: ממתי אתה עובד בראש צורים?

מאהר: התחלתי לעבוד כאן מזמן, עם אבא, בגיל 8-9 בחופש מביה"ס. עבדנו בבניין, באחזקה, בנוי, בדשא. כשגדלתי עבדתי בהתחלה עם סעדי במסגרייה, אחר כך בשיפון ובקייטרינג בכפר עציון. הלכתי וחזרתי כמה פעמים. עכשיו אני עובד כאן כבר 8-9 שנים רצוף.

נעמה: מתי אבא החל לעבוד בראש צורים?

מאהר: משנת '84 או '83, בגיל 20-25, משהו כזה. כשאני נולדתי אבא היה שוטר ישראלי בירושלים, במשטרת ישראל, במשך שלוש שנים. כשסיים במשטרה הוא הגיע לעבוד כאן. אני נולדתי בהדסה כשעבד בירושלים, לאבא שלי לא היה זמן ללכת לרשום אותי. אם היה רושם אותי הייתה לי תעודת זהות כחולה.

נעמה: כמה אחים יש לך?

מאהר: שלושה אחים וארבע אחיות. אחי פאדי נהג משאית במחצבת שפיר, ואחי פואד עובד כאן.

נעמה: מי מהדודים שלך עובד כאן?

מאהר: סעדי עובד ברפת, עבדאללה וחמדי עבדו כאן ועכשיו עובדים בבי"ס ראשית. אסעד עבד כאן מזמן בצביעת הגנים. גם סבא שלי עבד כאן בגינון באזור המעיין למטה - עשינו את המדרגות והמעקות. בשנת '94-'95. עבדנו עם מיכאל סואיה (מחברי הקיבוץ בעבר), הוא היה אחראי. מאז סבא שלי כבר נפטר.

נעמה: במה אתה עובד פה?

מאהר: בכל דבר. אחזקה, ניקיון, כללי, שטיפות בית מדרש, חדר אוכל, אחזקת בתים, מתעסק עם חשמל, מים וגם אני שומר פה. אם למשל יש בעיה בכבישים,

משהו לא טוב קורה, ילד קטן מסתובב, אני מדבר עם ויסמן. שם לב לכל דבר. לפני שבוע ראיתי ילדה מביה"ס שהיא לא כל כך בסדר שישבה באמצע הכביש והמשאיות עברו. אמרתי למישהי כאן שתלך אליה ותגיד לה לקום.

(אנחנו נזכרים איך לפני כמה שנים, כשרועי בננו היה בן 3, הא הלך לאיבוד באזור גן הטרקטור ועבדאללה, דוד של מאהר, מצא אותו והביא אותו לנעמן כדי שיחפש את ההורים שלו... נראה שתחושת האחריות כלפי תושבי ראש צורים נשארת אצלם במשפחה.)

נעמה: מה העבודה של פואד?

מאהר: פואד עובד בניקיון וגם עוזר לי לפעמים.

ידין: ומי עוד עוזר לך?

מאהר: גם יובל שלכם עוזר לי.

אורי: אני גם יכולה לעזור אם תבקשו ממני. לא ביקשתם אז לא עזרתי. מאיפה לי לדעת שאתם צריכים עזרה...

נעמה: מה אתה חושב על ראש צורים?

מאהר: כשנכנסתי לעבוד כאן, אבא שלי אמר לי שזה הבית שלך. תהיה ישר וזה הכי חשוב. למשל כשאתה נכנס לבית, ואפילו הדייר לא נמצא, אל תיקח אפילו בורג. תחזיר בחזרה הכול. תהיה ישר. זה מה שאבא אמר לי מההתחלה. פעם עשינו עבודה, אבא, אני ועוד 2 פועלים בבית של מישו. מצאנו שם עוזי. מייד קראנו לנעמן, שהיה אחראי על זה, ונתנו לו את הנשק. בפעם אחרת הזזנו באיזה בית ארונות ומצאנו כסף. ישר נתנו את זה למורדי. אח שלי ואני מוצאים המון טלפונים בכבישים, בחדר האוכל - ישר אנחנו נותנים לאלקנה. פואד מצא הרבה תעודות זהות. מייד מביא את זה למשרדים. כשאני עובד אצל אנשים ונכנס לבית אני מרגיש כאילו אני נכנס לבית שלי. אנשים מתייחסים יפה. אם יש משהו מסוכן בבית - אני אומר, לא מתעלם. גם כשאני בבית שלי ונזכר שיש משהו מסוכן - אני מתקשר ואומר.

נעמה: הייתה לך תאונה לא מזמן, אתה רוצה לספר על זה?

מאהר: עליתי לגג באיזה בית לטפל בבעיה במים החמים. התחיל לצאת אוויר מהבוילר. ראיתי חור בצינור. סגרתי את הברז, ופירקתי חלק בצינור. פתאום הרגשתי זרם חזק של קיטור ונפלתי על הרצפה. מייד התקשרתי לאלקנה, ויסמן הגיע והביא עזרה ראשונה וטיפלו בי. החולצה שלי נדבקה לגוף בגלל הכווייה. אין לי אישור להגיע להדסה, אז לקחו

נעמה: איך ענייני הבריאות אצלכם בכפר, מה עושים כשצריכים לראות רופא?
מאהר: יש בתי חולים בבית לחם ובבית ג'אלא, ובכפר יש מרפאה. יש ביטוח וצריך לשלם קצת על הביקור בבית החולים ועל התרופות. לוקח זמן עד שמקבלים תור. אם יש משהו מסוכך, או מחלה קשה, אז צריך ללכת לבית חולים בחברון או בשכם ששם הרופאים טובים יותר, אבל על זה צריך לשלם.

ידין: ביום העצמאות אתה תולה את הדגלים, איך אתה מרגיש עם זה?
מאהר: תראה - אני מתפרנס מהפלסטינאים? לא. כשאני הולך לבית לחם - קורעים אותי שם. פה - מתנהגים יפה. גם כשיש מחסומים של חיילים, והיו הרבה בגבעות, תמיד מתנהגים יפה, מאחלים יום טוב.

ידין: כן, אבל אני למשל לא תולה דגל של פלסטינאים.
מאהר: כן, אבל אני לא מתעסק עם זה.

ידין: איך זה בכפר, יש שתי חמולות, נכון?
מאהר: כן. חמולת שקארנה, החמולה הגדולה יותר, והחמולה שלנו - נאג'א'רה. במשפחה שלנו

חלק עובדים בישראל כקבלנים - בבית שמש, רמת בית שמש, ראש העין, רעננה, גם ביישוב ליד טייבה. היחסים בין החמולות בסדר. אני מגיע הביתה ולא מסתובב יותר מדי.

ידין: תספר קצת על החיים שלך בכפר. אנחנו כולנו מכירים את החיים בראש צורים אבל לכפר אסור לנו להיכנס ואנחנו לא מכירים את החיים שלכם.
מאהר: אם אתה מגיע אליי לכפר ואני מביא אותך לבית שלי, אף אחד לא יתקרב אליך כי אני כמו שומר. אף אחד לא יפגע בך כי אחר כך תהיה לו מלחמה איתי. גם בחוסאן - אנשים מביתר עלית קונים שם, מתקנים רכבים, הכול.

ידין: יש לכם מסגדים?
מאהר: יש לנו ארבעה מסגדים. הכפר מונה 12,000 תושבים. יש לנו מועצה שעובדת טוב, ואנחנו משלמים כסף

אותי לאפרת ומשם לבית לחם. בבית לחם לא נתנו טיפול טוב, אז הלכתי אחר כך לרופא מומחה בירדן, כדי שלא יישארו צלקות. הייתי שם ארבעה ימים. ברוך ה' זה עבר. אלקנה נתן לי את כל הכסף לטיפול. שבוע לא יכולתי לישון במיטה כי כל תנוחה כאבה. ישנתי על הכיסא. אחר כך הרגשתי שזה לא טוב להישאר בבית, אז הגעתי. גם אלקנה ביקש ממני לבוא לתת הוראות לפואד, בלי לעבוד. וכולם שאלו אותי למה אתה מגיע? אבל אני לא אוהב להישאר בבית, משעמם לי קצת.

ידין: אולי תספר על אבא שלך קצת:

מאהר: אבא שלי בן 58. הוא מתוסכל מכך שהוא עבד כאן 40 שנה, היה נאמן ואז כשכבר לא היה בריא אמרו לו תביא את המפתחות של המחסנים ויאללה תלך. אצלנו הערבים לא עושים ככה, אם צריך לפטר מישהו לא עושים את זה באותו יום. עושים את זה ברגישות, אפילו אם זה לוקח יומיים-שלושה ולא בבת אחת. אני חושב שצריך להזמין אותו איזה יום ונשב ונעשה איזו מסיבה קטנה, שירגיש טוב. הוא עדיין מתעניין מה שלום כולם. את העבודה שלי למדתי

ממנו ועדיין אני מתייעץ איתו בדברים שאני לא יודע.

ידין: ספר לנו על הבריאות שלו, הוא עבר השתלת כליה, נכון?
מאהר: לקחנו הלוואה בבנקים בשביל הניתוח שלו. לקחו מאיתנו 150,000 דולר. הלכתי איתו למצרים לעבור את הניתוח. לוקחים שם כסף על כל דבר. גם אחרי השחרור חזרנו איתו לבית החולים אחרי יומיים כשלא הרגיש טוב, ואז הם לקחו תשלום נוסף. אצלנו בבית לחם זה באותו חשבון, לא משלמים שוב. אז עכשיו יש לנו הלוואה להחזיר. פואד ואני מפרישים מהמשכורת שלנו קצת. גם כאן אנשים תרמו. פואד התקשר אליי כשהייתי עם אבא במצרים ואמרנו לאבא שזה כסף מאנשים מראש צורים. אבא התרגש מאוד. עכשיו יש לו בעיה בעיניים בגלל הסוכרת והוא צריך ללכת לירדן לעשות ניתוח. וגם זה יקר. גם התרופות יקרות.

למועצה. השנה לבן שלי יש בגרות ואני צריך ללמוד איתו. הוא רוצה ללמוד להיות אח. הוא יכול ללמוד בירדן או באוניברסיטת אבו דיס או באוניברסיטת ביר זית. אני רוצה שהוא ילמד בירדן כי שם רגוע יותר, בלי בלגן ומחסומים. אצלנו הבגרות קשה מאוד, לא כמו אצלכם. אין אצלנו מבחן אחד אלא סדרת מבחנים, אחד אחרי השני. אסור לדבר עם הילד בכלל כשהוא לומד, הוא לא מגיע לחתונות, סוגר את הדלת ולומד. אני מקווה שהוא יצליח להגיע לירדן אבל זה תלוי עד כמה הציונים שלו יהיו טובים.

ידין: חשוב לך שהוא ידע עברית?

מאהר: כן, חלק מהילדים שלי יודעים קצת עברית. אני מדבר בבית עברית והילדים שלי קולטים.

נעמה: זה חשוב, זה יעזור להם. נעמה שואלת את הילדים אם יש להם שאלות למאהר. **יובל:** יש לך חיות בחצר? **מאהר:** כן, יש לנו תרנגולות, בלאדי. **נעמה:** אתה רואה יובל, היית צריך לגור בכפר... מאהר, יש לך עוד משהו לומר לסיים? **מאהר:** כשאנשים כאן נפטרו, הגענו להלוויות. היינו בהלוויה של צ'ארלי ושל עמיקם. היינו בשוק מהתאונה של גילה ובעלה. זו מכה. סעדי במשך חודש אמר לי שהוא עדיין חושב שהיא כאן. זה לא נתפס. אנחנו מסיימים את השיחה, מודים למאהר על זמנו ומרגישים שבסך הכול כולנו אנשים שרוצים להתפרנס בכבוד, לחנך את ילדינו ולחיות בשקט ובשכנות טובה.

עוסי"ת במעון חינוך מיוחד למבוגרים | כהתיה דרורי-רנבאום

והכנה רבה מבלבלת אותם יותר מאשר עוזרת להם... החלטנו על מקום מפגש, ועם זוג ההורים, הלכנו לפגוש את בנם. הם התרגשו מאוד לקראת המפגש (סיפרנו להם יום לפני כן), וכאשר "הילד" מעט איחר הם החלו להילחץ שאולי הוא בכלל לא יגיע. המפגש עצמו היה מרגש עד דמעות (כל הנוכחים הזילו דמעה). הם התרגשו מאוד לראות ולהכיר את בנם ושמוחו על שהוא גדל יפה ועובד בבנק (הם לא מבינים כל כך מה זה בנק אבל הם הניחו שאם הוא עובד בבנק יש לו הרבה כסף, שזה בעצם אומר שהוא חי טוב). לקראת סוף המפגש האב נתן לבנו חיבוק אחרון וברכת הבנים...

אז כמו שאמרתי אני עובדת סוציאלית במעון חינוך מיוחד למבוגרים. במעון שוהים כ-86 דיירים, ויש לנו עוד עשרים דיירים שגרים בדירות בקהילה. הדיירים שלנו מאובחנים כאנשים בעלי מוגבלות שכלית התפתחותית ורבים מהם מתמודדים עם קושי נוסף - אפילפסיה, בעיות נפשיות, בעיות התנהגות, שיתוק, אוטיזם וכולי. המעון שלנו משמש את הדיירים כבית לכל דבר ועניין ולכל החיים. הם צריכים השגחה או פיקוח ברוב תחומי היום-יום.

המעון נמצא במושב נווה מיכאל (או רוגלית בפי אנשי הגוש). גודל שטח המעון הוא כארבעים דונם המתוחמים בתוך המושב, והוא קצת מזכיר קיבוץ של פעם - יש לנו חדר אוכל, מכבסה, מרפאה, מספרה, ביתני קבוצות וביתני שינה. נוסף על אלו, מתוך אמונה שאם הם אינם יכולים

כמו אנשים רבים בראש צורים אני עובדת בתחום העבודה הסוציאלית. עובדים סוציאליים עובדים עם אוכלוסיות רבות, ובכל תחום תפקידו של העו"ס שונה ויש לו ממשקים עם נותני שירות שונים. אני עובדת סוציאלית במעון רוגלית - מעון חינוך מיוחד למבוגרים. לפני שאנסה להסביר מה אני עושה בכל יום אשתף אתכם בסיפור מיוחד.

לפני מספר חודשים התקשרה אלינו עו"ס וסיפרה שמטופל שלה, אדם בסוף שנות השלושים לחייו, אשר מאומץ מגיל חצי שנה, בחר לפתוח את תיק האימוץ שלו (תיק המתאר את הרקע והסיבות לאימוץ וכן מכיל את פרטי המשפחה הביולוגית) וכך גילו כי הוריו הביולוגיים גרים במעון רוגלית. הוריו הם אכן דיירים במעון, הם אנשים בעלי פיגור קל החיים אצלנו במעון כבר שנים רבות (הגיעו למעון כזוג נשוי). הם סיפרו לנו שיש להם מספר ילדים אך לא היה ברור מעולם בכמה ילדים מדובר ואם כולם חיים.

במהלך השיחה עם העו"ס השנייה ביררתי את רמת הרצינות והמוכנות של הבן לפגוש את הוריו וכן שהוא מבין שהם אינם "נורמטיבים", וכי הבנתם את המציאות שונה משלנו ולכן גם התגובה שלהם, היכולת שלהם להיות איתו בקשר ובכלל התקשורת במפגש תהיה שונה מאוד ומעט קשה לחיזוי. לאחר התלבטות של הבן הוא החליט שברצונו לפגוש את הוריו. בעיקרון קיים נוהל פתיחת תיק אימוץ שכולל מספר מפגשים לפני ההיכרות הממשית של המשפחה הביולוגית, אך בגלל הסיטואציה המעט שונה שלנו ביקשנו לשנות את הנוהל. הדיירים שלנו אינם מבינים לגמרי את מושג הזמן

לצאת זה לא אומר שהם צריכים להפסיד, אנו מביאים את ה"בחורף" אליהם - יש לנו אולם קולנוע, בית קפה, מכון יופי, חוג יוגה ועוד פעילויות אשר הם נהנים מהן בשעות אחר הצהריים במעון.

בשעות הבוקר הדיירים נמצאים במוקדי תעסוקה שונים - כל אחד לפי רמתו ויכולותיו - קבוצה שמכינה מארזי סכו"ם חד פעמי (כאלו שמקבלים במשלוחים ממסעדות), קבוצה שמכינה ארגזים לתעשייה האווירית ומארזי נרות שמן לחנוכה, קבוצה של דיירים שיוצאים לעזור לצבא (כן, כן, במדים - אתם יודעים איך הם מרגישים גאוה??) ועושים משימות שונות של ניקיון וסדר בבסיס בית גוברין, ישנם דיירים שעובדים במכבסה (קיפול, חילוק, פיזור. ככה זה, כשיש הרבה אנשים יש הרבה בגדים), במשתלה, בסטודיו ליצירה מעיסות נייר ועוד...

נוסף על אלו, אנו מקפידים מאוד לציין את אירועי מעגל השנה, לחגוג מסיבות ולהכין טקסים שבהם הדיירים לוקחים חלק (הם אוהבים מאוד דברים כאלה). אומנם הדיירים אינם מחויבים בשמירת מצוות אבל חלק משמעותי מהם מגיעים ממשפחות דתיות המציינות חגים ושבטות ואנו רוצים לאפשר זאת גם להם. אגב, דיירים שיכולים הולכים לבית הכנסת במושב, עולים לתורה ומקבלים "מי שברך", דבר שמאוד מרגש אותם.

כל הטיפול בדיירים הוא באחריות צוות המעון - בריאות, הלבשה, האכלה, היגיינה, פעילות פנאי, פעילות קידום ועוד... האחריות היא רבה, בעיקר כי מדובר באנשים חסרי ישע. רבים מהם לא מסוגלים לדבר ולדאוג לעצמם בצורה נאותה ובעצם תפקידנו הוא לדאוג לכל צורכיהם.

נוסף על כל אלו, יש לנו מרפאה שפתוחה 24 שעות לצורך חלוקת תרופות, מתן מענה רפואי להתקפים וכולי.

מטבע הדברים בתוך קבוצה של 106 דיירים יש קשת רחבה של אנשים, על צורכיהם ועל צורות התמיכה שאנו מנסים לתת להם. אנו בונים לכל דייר תוכנית קידום שתעזור לו להיות עצמאי יותר, ובכלל שתהיה לו איכות חיים טובה יותר. ישנה חלוקה פנימית לקבוצות במעון בהתאם ליכולת ולצרכים של כל אחד - ישנם אנשים אשר צריכים עזרה סיעודית, האכלה והלבשה וכולי, וישנם דיירים אשר יודעים להתלבש ולהתקלח בעצמם אך צריכים עזרה והכוונה בעניין.

לכל קבוצה יש את המטפלים שלה אשר מכירים את הדיירים ואת הצרכים שלהם. עבודת המטפל היא עבודה קשה וסיזיפית שדורשת הרבה סבלנות והקשבה לדיירים (גם אלו שאינם יודעים לדבר מבטאים את עצמם בצורה אחרת). הדיירים שלנו נמצאים אצלנו כי הם אינם יודעים לטפל ולדאוג לעצמם, ותפקיד המטפל הוא באמת לדאוג את הדייר כל הזמן, לראות מה הוא צריך, וכן לדאוג שיהיה שמח וטוב לב. בעיניי למטפלים יש לב גדול מאוד וזו אחת הסיבות שאני אוהבת את העבודה שלי - אני אוהבת את הצוות שאיתו אני

עובדת, ואני חושבת שהם עובדים עם כל הלב ותאמינו לי שזה לא קל. הדיירים שלנו הם לא קלים - לא תמיד נעים לקלח מישו, או להאכיל אותו, ויש גם בעיות התנהגות רבות. הדיירים שלנו בודקים את הגבולות כל הזמן, דבר שיכול להיות מסוכן מאוד בשבילם. לדוגמה - דייר שיש לו בעיית בליעה ומכינים לו במיוחד אוכל שעובר טחינה, אך יש לו נטייה לחטוף אוכל מצלחות של אחרים ויש בכך סכנת חנק גדולה מאוד.

צוות המעון מונה כתשעים איש מרחבי אזור עמק האלה ודרומית לו, ומכל האוכלוסיות - גברים, נשים, יהודים, ערבים, עולים חדשים וותיקים. הגיוון הזה הוא מעניין מאוד ומשפיע על השיח בינינו כאנשי צוות - כל אחד מגיע עם תפיסת עולם שונה ותרבות שונה, ואני מרגישה שאני לומדת דרכם על אוכלוסיות שונות. מבחינת המעון זו ברכה - כי הדיירים שלנו מגיעים מכל קצוות הארץ ומכל האוכלוסיות, וזה משמעותי עבורם שיש מישהו שמכיר את השפה והתרבות שלהם.

המעון משמש גם כמסגרת חירום (אחת מתוך ארבע בארץ). הכוונה היא שאם יש מקרה חירום ונמצא אדם בעל מוגבלות שכלית התפתחותית שצריך מסגרת אד הוק - אנחנו מקבלים אותו אלינו מייד (בכל שעה משעות היממה), ובהמשך בודקים אם אכן זו המסגרת הנכונה לו או שיש צורך במסגרת אחרת. נוסף על כך, אנו מקבלים דיירים אשר שהו באשפוז בבתי חולים פסיכיאטריים ומנסים לעזור להם להשתקם. לשמחתנו המרחבים הגדולים והשהות בחוץ אכן עוזרים להרבה אנשים אשר חוו משבר נפשי ואכן אנו רואים שיותר טוב להם.

כחלק מתפקידי במעון אני עובדת צמוד מאוד עם אם הבית (שאחראית על הטיפול הכוללני בכל דייר) וכן עם מנהל המסגרת. אני מרגישה שזכיתי לעבוד עם אנשים יקרים מאוד.

תפקידי מתחלקים בגדול כך:

המעגל האישי - של כל דייר. עם שאר הצוות במעון אני אוהבת ודואגת לדיירים שלנו, מתוך רצון לתת להם תחושה שהם אוהבים, רצויים וחשובים בעולם ושהם עושים תהליך התקדמות בחייהם (יש לציין שבאוכלוסייה כזו ההתקדמות היא דבר איטי מאוד שדורש זמן רב, סבלנות ועידוד), כל זה מתוך השמת גבולות והבהרה מה מותר ומה אסור.

המעגל המשפחתי - אני בקשר עם המשפחה של הדייר בכל דבר, כגון שמחות של המשפחה, או לא עלינו פטירה, יציאות לשבתות וכולי, וכן לצורך ערכון עניינים רפואיים. **המעגל המקצועי** - תפקידי לעמוד בקשר עם אנשי המקצוע הרלוונטיים בהתאם לכל מקרה (מטפלים, רופא, פסיכיאטר, אם בית, עו"ס בקהילה ועוד), ויחד איתם להחליט מה תהיה צורת העבודה וכן לנהל מעקב על כך.

המעגל החיצוני - קשר עם גורמי חוץ; אנשים שרוצים להתקבל למעון, פיקוח, עובדים סוציאליים בקהילה ועוד.

המעגל החוקי - כדי לשהות במעון חינוך מיוחד יש צורך

מעמד הלכתי וחוקי), היו קייטרינג, צלם ומוזיקה, המשפחות המורחבות משני הצדדים הגיעו, וכמובן גם כל דיירי המעון... חמש שנים אחרי החתונה - הזוג המאושר הולך ביחד לחדר האוכל, הבעל מכין תה לאשתו ומביא לה כשאינה מרגישה טוב, ולפעמים הם נוסעים ביחד למשפחות שלהם.

3. לאחת הדיירות היה חלום - היא רצתה כלב. היא בחורה עצמאית, נוסעת לבד באוטובוס, יכולה לטפל בעצמה ובעלת יכולות גבוהות. משפחתה הציעה לה כלב והוחלט לנסות. היא אחראית על ניקיון הכלב ודואגת לו לארוחות...

יש עוד הרבה מה לספר על המעון ועל הדיירים הנפלאים שלנו שהם כל כך מסבירי פנים ואוהבים אורחים (גם אם הם לא תמיד מנומסים ולפעמים מבקשים כסף או סיגריה...).

ולסיום איך אתם יכולים להתחבר למעון? טוב ששאלתם, ורק אם מתאים לכם:

התנדבות - אם אתם מעוניינים להתנדב באופן קבוע או חד פעמי, הדיירים שלנו אוהבים מאוד אורחים ופעילויות. התנדבות פרטנית - לצערנו יש מספר דיירים שאין להם משפחה, והם ישמחו מאוד לחונך או חונכת אישית שיבואו לדבר איתם, ייקחו אותם לטיולים וכולי.

תרומה - אנו נשמח מאוד לקבל משחקים, ספרים ובגדים (מידות של נוער ומבוגרים - נשים וגברים) כדי להעשיר את המאגר של המעון...

באבחנה בידי אנשי מקצוע אשר בודקים בכל חמש שנים אם יש שינוי ביכולות ובצרכים של האדם. לשם כל אבחון יש צורך בהכנת החומר הנדרש, וגם זה תחת אחריותי.

מעגל ניהולי - תכנון והכוונת התפתחות המעון עם מנהל המעון ואם הבית.

אם הצלחתם לקרוא עד כה וקיבלתם קצת רושם על הדיירים שלנו, אספר מעט על מקרים שאירעו אצלנו בתקופה האחרונה:

1. יש במעון דיירת בעלת יכולות גבוהות מאוד, שאוהבת מאוד חברה אך יש לה בעיות התנהגות קשות. התחלנו איתה תהליך שבו היא מעבירה חוגים לחלק מהקבוצות במעון. היא מעבירה חוג מוזיקה שבו היא משמיעה מוזיקה לדיירים ששרים ורוקדים ביחד, והיא כל כך אוהבת את זה. באחד מימי ראשון, לאחר שחזרה מהבית, היא באה לספר לי שהביאה איתה את כל ה"כורדים". אני לא הבנתי בכלל למה כוונתה, וכבר התחלתי לחפש קבוצה של כורדים, כשלבסוף היא הוציאה שקית מלאה בקלטות ודיסקים של מוזיקה כורדית שהיא רצתה ללמד את שאר הדיירים.

2. יש לנו זוג שנפגש במעון (הם בגיל חמישים בערך) ועם הזמן אמרו שהם רוצים להתחתן - הם מאוהבים וכמו כולם הם רוצים להיות נשואים. לאחר שראינו שהם אכן רציניים נערכה להם חתונה ברוב עם והדרת מלך - הכלה הלכה לסלון כלות, נכתבה "כתובת חברות" (אין לנישואין אלו

הלוגו החדש לכבוד שנת ה-50.

תודה ללאה נאמן ולכנה שכטר

◦ משפחת רוזנבלוט ◦

היא

שרון (לבית גלעדי),
בת 31.
שבט עמיצור.
גדלה באפרת.
מנהלת מחלקת חינוך
והסברה באיגוד ערים
לאיכות הסביבה
יהודה.

הוא

אילון, בן 31.
בן הקיבוץ.
שבט עמיצור.
מנהל מטבח
בית הילד בגילה,
שף פרטי.

"מה הייתה השאלה???"

ילדים זה שמחה

צופיה רחל (6), תלמידת כיתה א בראשית. אורי שלמה (4.5), גן אלמוג. אלומה שמחה (1 ותשעה חודשים), גן גורים.

גרנו אחרי החתונה כאן באותו בית שבו אנחנו גרים עכשיו,
במעונות של מכללת אורות באלקנה,
בגבעת החי"ש באלון שבות ואז חזרנו לכאן.

שרון: עם סבתא שלי מצד אבא, סבתא רחל ז"ל.

מה המתנה שהכי הייתם רוצים לקבל?
זמן לקורסים מעניינים.

מה אתם מאחלים לראש צורים לשנת היובל?
ששבילי היישוב יהיו מלאים תמיד בצחוק ילדים, והשטחים
הציבוריים בציוצי ציפורים...

דבר שלא הייתם רוצים שאנשי ראש צורים ידעו עליכם?
אממ... שאלה קשה... שהכרנו בקו 962
שהבאנו קקי מהרפת כדי לעשות ערוגות מוגבהות לירקות.

מה אתם הכי אוהבים בראש צורים?
את האווירה הכפרית בקיבוץ הישן.

מה מנת הדגל של הבית?
אין אחת, יש הרבה.

לאן בעולם הייתם רוצים לנסוע?
אילון: אפריקה ויפן, שרון: איטליה ותאילנד.

מה מזכירות לכן המילים "דו קיום" (נושא הגיליון)?
שלום בית.

עם מי הייתם יושבים לכוס קפה?
אילון: עם דוד המלך או הבעל שם טוב.

למי שלא מכירים אותנו, אנו משפחת סורוקר: גל, לינה, נעמה, אריאל, שני והכלבים. משפחה צעירה ומעורבת שגרה בראש צורים כבר שש שנים. לינה, אם המשפחה, ילידת ראש צורים, בוגרת נווה חנה ומורה לחינוך מיוחד במקצועה. גל, אם המשפחה, יליד רחובות, בוגר מערכת החינוך הממלכתית-חילונית וחוקר במדעי החברה במקצועו. כשמסתכלים עלינו אפשר לטעות ולחשוב שהחזון של כל אחד מאיתנו ליישוב יהיה שונה מאוד ואולי אף מתנגש בגלל המקומות שמהם אנו מגיעים, אך אנו מעדיפים להתמקד בנקודות שבהן אנו נפגשים וחושבים שדווקא מהן אנו יכולים לצמוח ולהתפתח כקהילה. שנינו באים מבתי שבהם המסורת היהודית משמעותית, למרות שזה בא לידי ביטוי בצורות שונות בחיי היום יום, שנינו גאים במסורת זו מאוד ורואים בה חלק משמעותי מבניין ביתנו. שנינו ילדים למשפחות עולים שאומנם באו ממדינות שונות מאוד אך בשתייהן קיימת זיקה ציונית ואהבה עזה לארץ ישראל ועם ישראל. שנינו חושבים שהמשפחה והקהילה שבה אנו מגדלים את משפחתנו הן הדברים החשובים ביותר שבהם אנו יכולים להשקיע את מרצנו. כמובן שיש נקודות שבהן אנו שונים ולא מסכימים אבל נקודות המפגש הן המהותיות והן המאירות את דרכנו.

במידה מסוימת החזון שלנו לראש צורים נובע מהגישה הזו. כיום ראש צורים היא קהילה קטנה יחסית, מגוונת מבחינה דתית וצומחת במהרה. קהילה שרבים מבניה ובנותיה הבוגרים משלבים חיי עשייה מקצועיים בחיי אמונה והתנדבות. לכל אחד בקהילה גישה שונה מעט לאמונה, לזהות ולעשייה אך כולם מוצאים את מקומם ואת מעגל החברים שלהם סביב מה שמחבר ביניהם: קבוצות לימוד, ריצה, משחקי לוח, פעילות התנדבותית, טיולים - וכולם מוצאים את מקומם יחד, פה בקהילה. למרות שהמילה חזון מכוונת להסתכלות לעתיד, אנו מאמינים כי אי אפשר להתייחס לעתיד מבלי להסתכל אחורה אל העבר (הלא כל כך רחוק) ולראות שבסופו של דבר השאיפות נשארו זהות. הדרכים אולי שונות ומגוונות אך החלומות של ההורים שלנו והחלומות שלנו בסופו של דבר מסתכמים כולם באותה נקודה - קהילה אשר שמה לה דגש על שוויון, ערבות הדדית, ארץ ישראל, תורת ישראל ועם ישראל. אחד הדברים המשמעותיים בחזון הוא הצמיחה והשמירה על הקיבוץ כמתפתח. בתור ילדה (לינה), הביטוי "ראש צורים רבתי" היה אחד הביטויים המפחידים לשמוע. לא חשבתי מעודי שקיבוץ של 200 משפחות זה מושג שאצליח להכיל, קל וחומר אלפי דירות. והינה היום במבט בוגר אנו רואים את היופי שבגדילה - המגוון שנמצא כאן ("הנוף האנושי"

דירת החיילים, בתכנון לעתיד של דירות לאוכלוסייה בעלת צרכים מיוחדים. פרויקט אחד (שבעבר היה בקיבוץ) שהיינו שמחים לראות את הקיבוץ לוקח בו חלק הוא בקבלת הגר. אנשים שבחרים להיות חלק מהעם שלנו עוברים מסע ארוך עד לנקודה המיוחלת שבה הם מצטרפים... השאלה היא מה קורה אחרי הנקודה הזו. אני מאמינה שאנו כקהילה יכולים להיות בית חם לאותם אנשים שבחרו לעזוב חיים שלמים כדי להתחיל חיים אחרים כיהודים. לראות את עצמנו דרכם - דרך האנשים שבחרו מתוך כל האפשרויות להיות איתנו, ולנסות ולכוון את חיינו לאותה נקודה של בחירה אמיתית באורח החיים היהודי על כל משמעויותיו השונות. אנו מאחלים לכולנו שנצליח לחלום ביחד ולהגשים לפחות חלום אחד אם לא יותר.

ובידי המלוכלכות והיא עמוקה באופן שקשה לתאר, והייתי רוצה לראות זאת גם בדור של ילדיי. הייתי רוצה לראות אותנו כקהילה מעוררים את הנוער לקרבה מעין זו דרך פרויקטים כמו גינה קהילתית או חוג טבע, פעילויות שיוציאו אותם ואותנו לחוות יחד את הארץ ולהכיר אותה מקרוב - ולא רק להתגאות על פסטיבל הדובדבנים אלא להיות חלק פעיל וקרוב לאדמת ארץ ישראל.

הנקודה האחרונה בחזון שלנו קשורה לעם ישראל. אנו חיים את חי היום יום בקהילה קטנה (יחסית) וצריכים לזכור שאנו חלק מעם נשגב וגדול. באירועים מכוונים אנו מתגייסים תמיד (משלוחי מנות לתושבי הדרום כחג הפורים בעיתות מלחמה ח"ו). לשמחתנו בשנים האחרונות הקיבוץ לקח גם חלק בעוד פרויקטים "גדולים" - סירת רו,

במת הנוער | אפרת שוסהיים

בשבת וכולי. בזמנים מיוחדים כמו פסח, סוכות ובחופש הגדול תמצאו אותנו גם בתור עובדי רפת, מדריכי קייטנות, מנקים, מוכרי ארבעת המינים ועוד. במשך השנה גם תראו את המדריכים אשר אחראים על החניכים - אם זה במסע, בפעולה, בשיחה אישית, באמירת תהילים סניפית או בברכת "שלום" ברחוב - ואשר דואגים שהסניף יהיה מקום לכולם ושכולם ירגישו חלק מהסניף, כמוכן במתן חשיבות עליונה לתורה ועבודה. ישנה גם סירת רו ומתנדביה הדואגים לאסוף עשרות מאכלי מזון, דואגים לעמוד ברמי לוי בשביל להתרים, דואגים לארוז חבילות בשביל כל משפחה ולבסוף גם דואגים שהחבילה תגיע עד פתח בתי המשפחות. אפשר להסיק כי המתנדבים בסירת רו רציניים ונמצאים עמוק בתוך עבודתם במשך כל השבוע.

שבח נוסף מגיע לשותפים של הנוער - להדס, רכזת הנוער החדשה הדואגת לפעילויות אווירה ומפגשים של הנוער, ולמשפחות המאמצות. משפחות אלו דואגות למפגשים של כל שכבה, גם לאחר היציאה מבני עקיבא או מכל מסגרת, ויוצרות דרך לשמירה על המצב הקיים בשבט.

שבח נוסף מגיע לשותפים של הנוער - להדס, רכזת הנוער החדשה הדואגת לפעילויות אווירה ומפגשים של הנוער, ולמשפחות המאמצות. משפחות אלו דואגות למפגשים של כל שכבה, גם לאחר היציאה מבני עקיבא או מכל מסגרת, ויוצרות דרך לשמירה על המצב הקיים בשבט. נכון, יש לנו גם הרבה מה ללמוד, להתקדם ולהשתפר. וברור שאנחנו פעילים פחות מאשר הדור של הקודמים לנו או של הורינו, אך אני חושבת שהנוער שלנו (של ר"צ ספציפית) הוא נוער מיוחד. נוער עם רצונות, שאיפות ומעשים. נוער שרואה ודואג לאחר. בחברת הנוער אני מרגישה כבת בית בשל החום, האהבה והכבוד אשר צפים תמיד כלפי כולם. כולם יכולים להצטרף ולהרגיש חלק. חלק שעכשיו ברוך ה' רק גדל וגדל וככה אנחנו הופכים להיות חזקים ומשמעותיים אחד לשני עוד יותר. וככה בעזרת ה' נוכל להתפתח ולתת לעצמנו עוד יותר וכך גם לחברה כולה. לכן אני חושבת כי הנוער של היום הוא דבר מדהים, בונה וחשוב. ואף אדם לא יוכל להגיד כי "הנוער של היום" הוא פחות טוב מקודמיו.

בראש צורים ישנה חברה קטנה מסוימת אשר לא תמיד שומעים ממנה יותר על כן לא תמיד מרגישים ורואים אותה, למרות הידיעה כי היא מתקיימת. אך ישנן פעמים אשר השפעתה הרבה יוצאת פתאום החוצה. אם בקישוט בית הכנסת לכבוד חג הפורים, אם כעובדי קייטרינג באירועים משפחתיים בקיבוץ, כמוכרים במרכולית ועוד. החברה שעליה אני מדברת היא נוער ראש צורים המדהים שלנו. יש אנשים אשר טוענים שהנוער של היום צריך להשתנות, לצאת מהמסכים, להיות חרוץ יותר ועוד. אז הינה כמה עובדות על הנוער שלנו.

הנוער שלנו, בשנים שאני נכללת בו ועוד הרבה לפני כן, עשה ועושה דברים מדהימים, מרשימים, חשובים וכמוכן מהנים. כמוכן שזה שאנחנו דור שופע אדרנלין, כוחות נפש, חלומות ושאיפות גבוהות, רק מוסיף לכל העמל והעשייה שלנו בהרבה תחומים, והופך את כל מה שאנחנו עושים לחלק מהבנייה האישית שלנו.

נוסף על כך, מה שיש ומיוחד אצלנו בנוער הוא האווירה המאוחדת והמעצימה שלנו. אווירת הקיבוץ והיישוב שלנו עומדת מאחורי הכיף הגדול בהצטרפות לנוער ומאחורי הרצון לעשות דברים בתור נוער. הדברים שאנו עושים הם בעלי משמעות רבה. אם זה טיולים, ולא משנה איפה - בקשת, בחמת גדר, בזווית, תמיד הם מיוחדים, מהנים וממלאים (כמוכן שזה כולל גם את החוויה בחוות התנינים), ואם זה ההתנדבויות הגדולות אשר הנוער דואג ואחראי עליהן - קייטנת איל"ן, ביקור בבית אבות ובמוסדות לאנשים עם מוגבלויות, בניית הגן של נתיב האבות, בניית סוכות למבוגרים, סירת רו, גרעין ארז ועוד. כל אלה הן דרכי הפצת האור והחום של הנוער לשאר החברה.

אוסף ואומר כי הנוער גם שותף בחיי היום-יום של הקיבוץ. בעבודות כמו בייביסיטר, מרכולית, כמלצרים וטבחים בקייטרינג של מוריס, בנקיונות, כגבאים במנחה

רקע על החיבור לקיבוץ:

לפני כשנה פנינו אל הנהלת הקיבוץ בבקשה להקים את הישיבה בקיבוץ ראש צורים. פנייה זו נעשתה לאחר בדיקת חלופות רבות (נתיב הל"ה, בית שמש, כפר עציון, שדה בר, משואות יצחק ועוד), ומתוך מחשבה והרגשה שהאקלים האנושי, כמו גם האפשרויות המעשיות בקיבוץ, תואמים למה שאנחנו מחפשים. לאחר מספר פגישות עם הנהלת הקיבוץ, עם הרב ורדי ועם התושבים, הוחלט שהישיבה תקום השנה בראש צורים ושמהלך השנתיים הראשונות תהיה בחינה הדדית – האם השירדך עולה יפה.

מהנעשה בישיבה:

ברוך ה' הישיבה החלה את דרכה בהצלחה. בישיבה לומדות 18 נשים, תשע מהן נשואות (מתוכן חמש גרות בקיבוץ), והצוות גר ביישובים הסמוכים. הלימודים נעשים באופן מעמיק ורציני ובמובנים רבים מתרחשת כאן פניצת מדרגה בעולם לימוד התורה לנשים.

המצב כיום:

בשל הבנייה הצפויה בשטח הישיבה, נדרש להעביר את בית המדרש והכיתות לשטח שבו הייתה החווה של הסדנה. לשם כך נדרש שינוי ייעוד תב"ע משטח למבני חקלאות (שלא בשימוש) לשטח חום.

הדחיפות:

תהליך שינוי תב"ע אורך בתרחיש האופטימי קרוב לשנה. כיוון שכך, אם לא יתאפשר להתחיל בקרוב את התהליך הישיבה תיאלץ לעזוב את הקיבוץ בשל חוסר מקום.

ההשקעה הנדרשת:

שינוי הייעוד דורש השקעה גדולה של זמן ומשאבים בתכנון, בתשתיות ובביצוע. את ההשקעה תעשה הישיבה, ללא סיכון תקציבי לקיבוץ.

התוצאה:

השינוי יהפוך קרקע לא מניבה לקרקע שיוצרת הכנסות רבות לטווח הקצר והארוך. אם יוחלט בהמשך בידי חברי הקיבוץ שהישיבה איננה המוסד החינוכי שהם רוצים בתחומה, שינוי התב"ע יועיל לקיבוץ ויאפשר לו הכנסת מוסד חינוכי אחר.

הרווחים הצפויים:

בהיבט העקרוני: שותפות של הקיבוץ למיזם ייחודי המבקש להצמיח נשים לומדות תורה, הגעת משפחות חדשות ואיכותיות שיוסיפו חיים ורוח לקהילה. לאחר תקופת ההתהוות הראשונה שלנו, אנחנו מתכננים לפתוח את שערי בית המדרש בזמנים שונים לנשות הקיבוץ.

בהיבט הכלכלי: יצירת הכנסה שוטפת ומניבה לקיבוץ מהשכרה של פנימיות (ההכנסה משכירות על הפנימיות לשנה הבאה – 150,000 ש"ח), שטחים ויחידות דיור. חיסכון בעלויות פיתוח הקרקע, הכנסת מוסד חינוכי איכותי וצומח בעל פוטנציאל גדול, העלאת שם ומיתוג הקיבוץ בכלל ובקרב יהודי ארה"ב בפרט ועוד.

הסיכונים:

לא קיים מרכיב סיכון כלכלי לקיבוץ. אם יוחלט בהמשך שהקיבוץ לא מעוניין שהישיבה תהיה בתחומה, הקיבוץ יוכל להשתמש בשינוי התב"ע לרצונו ולא יהיה חייב פיצויים לעמותה.

בעניין החשש שמא הישיבה תפגע בשמו הטוב של הקיבוץ – להבנתנו רוב המוסדות החינוכיים מקדמים את היישובים שבהם הם נמצאים. נדמה שחששות שונים שעלו במהלך השנה הקודמת (בית מדרש פמיניסטי, ארגון קונסרבטיבי וכדומה...) התבררו כדמיונות וכחששות שווא שאין להם אחיזה במציאות.

מה אם בעתיד הקיבוץ ירצה לקדם פרויקט אחר בשטח? כרגע אין הצעה אפשרית קונקרטית ונראה שתוכנית משמעותית אחרת לא תאושר בסמיכות לרפת.

שיתופי פעולה:

הישיבה מתעתדת ליזום פרויקטים שונים בשת"פ עם הקיבוץ והמועצה הדתית, כדוגמת בית מדרש שישי לזוגות, תפילה בבוקר לנשים בקיבוץ ועוד רעיונות שנמצאים בשלבי התהוות. כפי שאנו מדגישים לאורך כל הדרך חשוב לנו להיות חלק מהקהילה (וכאמור לשם אנחנו מכוונים אחרי תקופת הלידה של הישיבה שדורשת את כינוס המשאבים והאנרגיות פנימה).

בברכה ובהערכה,

הרבנית חנה גודינגר (דרייפוס) ראש הישיבה
אביעד יצחקי מנכ"ל העמותה

טוב אחרית דבר מראשיתו

י' בכסלו תשע"ט, קריית חיים, חיפה.

ניחום אבלים אצל מנחם ויוחנן, בניו של יגנט (יהודה) לב. יגנט, בן 91 במותו, גדל בעיירה sanmihaiu בהונגריה (היום רומניה) ובגיל 17 נלקח למחנה ההשמדה אושוויץ, שם ראה את מלאך המוות בשלל צורותיו הבלתי נתפסות. הנאצים לקחו את כל בהמות המשא שלהם לצורכי המלחמה, את תפקידם של הסוסים והחמורים מילאו במחנה יגנט ויהודים חסונים נוספים.

כ"ו בתשרי תשע"ט, חוף הבונים.

סיום מסע האתונות.

בוקר סתווי בהיר ונהדר, אנחנו משכימים קום בהתרגשות ושמחה. יומו האחרון של המסע, לאחר שבעה שבועות, כ-230 קילומטרים, חבלי ארץ מרהיבים, אין סוף אנשים טובים, ומסע אחד של פריצת גבולות, התעלות על מגבלות, אהבה ואמונה.

יום שישי, הליכה קלה וקצרה שאליה הצטרפו אלינו בני משפחה וחברים.

בחוף נהנינו מארוחת בוקר, דברי סיכום וסרטון יפהפה. כולם מכבירים במילים על יופייה של הדרך ושל ההולכים בה, אך בפנים ישנה התחושה שהמילים רק מצמצמות את

גודל המאורע, זר לא יבין... ובכלל, יש לדאוג עדיין להובלה עבור האתונות מחוף הבונים לראש צורים, לפרוק אותן שם ולדאוג להן, וכל זה כשאנחנו בכלל לא נהיה שם.

בבוקרו של אותו שישי, התפרסמה כתבה ביריעות אחרונות עלינו ועל המסע, העיתונאית יפעת ארליך הצטרפה אלינו במהלך המסע עם בני משפחתה, וכתבה על כך מילים חמות ומרגשות. בין היתר היא כתבה גם את המילים שלהלן:

[נעם מספר] "כשירדנו מהגולן, הגענו לעין גב בחמישי

בערב לפני ראש השנה. ניסינו לתאם מראש מקום שבו נוכל להשאיר את האתונות עד אחרי החג, ולא הצלחנו. נכנסנו בשער עין גב בלי לתאם שום דבר. היו שם שתי נשים שמיד התלהבו מהצעדה על האתונות, ושאלו במה צריך לעזור. בקטע הזה של המסע היינו רק בעז, כרמי ואני. אמרתי שאשמח מאוד אם בעז וכרמי יוכלו לשחק באיזה דשא ומישהו ישים עליהם עין, בזמן שאני אסע בטרמפים להביא את הרכב. הן הסכימו מייד והזמינו את הילדים אל אחד הבתים. חזרתי אחרי שעה ורבע. בעז וכרמי היו כבר אחרי ארוחת ערב. כרמי קפץ בטרמפולינה עם ילדי הקיבוץ. בעז ישב על כיסא נוח, סביבו אנשים שמדברים איתו ושואלים שאלות. בעז סיפר להם שהוא מאוד רוצה לדוג בכינרת. בהמשך הערב הגיע איש אחד ששמע על החלום של בעז, ונתן לו חכה מקצועית במתנה.

בערב לא הצלחתי למצוא פתרון לאתונות לתקופת השבת והחג, שבה עשינו הפסקה במסע ושכנו הביתה. הצעירים יותר הזהירו אותי מהקיבוצניקים היקים הקשים והציעו לי לחפש מקום אחר. ביום שישי בבוקר ניגשתי לרפת ושאלתי את הפועלים הבדואים מי המנהל. הצביעו לי על בן אדם בן שישים עם רסטות וכפכפי קרוקס, שקוע בתוך הקקי של הפרות. ניגשתי אליו וסיפרתי לו בעדינות את הסיפור שלנו. הוא אמר לי שהוא לא יודע אם יש לו איך לעזור, וביקש ממני לחכות לו בחוץ".

נעם המתין עשרים דקות מחוץ לרפת עד

שבעל הרסטות ניגש אליו. "קוראים לי רמי פיש. הבן שלי, דניאל פיש, לוחם מגלן, נפצע אנושות בצוק איתן. כבר הכריזו עליו כמת. כמעט קטעו לו את שתי הרגליים, אבל היום הוא מצליח ללכת בעזרת מקל. אני מבין מה אתה עובר". פיש פינה אזור ברפת לאתונות, הצמיד אותן לשוקת, והבטיח לנעם שהאתונות יזכו לטיפול מפנק עד אחרי החג.

הכתבה ריגשה קוראים רבים באותה השבת, ובתוכם את שירי לב, בת קיבוץ עין גב אשר חלום הדייג של בעז נגע מייד לליבה, שהרי אבא של שירי, מנחם, הוא הדייג

המיתולוגי של הכינרת כבר כארבעים שנה. הוא אומנם איש עמל, יזע ומשמעת ברזל, אך גם בעל לב ענק ורגישות גדולה. כבר ביום ראשון שירי יצרה איתי קשר והזמינה אותנו ליום שלם של שייט ודייג בכינרת עם מנחם וצוות הספינה.

יום שישי, ר"ח כסלו תשע"ט, קיבוץ עין גב, ימת כינרת.
לאחר מספר דחיות התייצבנו בבוקרו של יום שישי סגרירי אך נעים בנמל עין גב, בעז כרמי ואני. מנחם וצוותו עסקו באותה העת בתיקונים והכנות הספינה להפלגה. עם סיום ההכנות עלינו על הסיפון, מנחם בן השישים, שחום וחסון, התיישב ליד בעז והסביר לו בסבלנות ורגישות על הספינה ועל מה שצפוי לנו במהלך היום. וכך יצאנו להפלגה, לא לפני שדאגו לצייד את בעז וכרמי בחטיפים ופינוקים. ההפלגה ארכה מספר שעות, אשר במהלכן הכניס אותנו מנחם לתא הקברניט, הסביר על מכשירי הניווט ואיתור הדגים, סיפר לנו על קורותיו בים, העניק לנו מחוכמת חייו ונתן לבעז וכרמי לנהוג בעצמם את הספינה. רגע השיא של ההפלגה מבחינת בעז וכרמי היה כמובן בעת הדייג עצמו, כשצפינו מגג הקבינה על עבודת הצוות שעליה פיקד מנחם, עת פרשו את רשת הדייג שאורכה 300 מטרים, ובעת סגירתה והנפתה של הרשת תוך שמירה על

יציבות הספינה ועל שלמות הדגים.

אך רגעי השיא מבחינתי היו, כשסיפר לי מנחם על אביו יגנט לב, אשר גדל ברומניה ובצעירותו הנאצים, כחלק מתהליך השמדתנו, הפכו אותו לחמור מהלך על שניים בניסיון לשבור את רוח האדם בשנאה וברשעות. ואנחנו היום, רק 75 שנים אחרי כן, קונים את ארצנו בעזרת חמורים ומאדירים את רוח האדם באהבה ובאמונה.

לקראת סוף ההפלגה הייתה תחושה שהחיבור בין המשפחות קיים כבר שנים. מנחם לא נשאר אדיש לעניין והחליט לקחת את החיבור הזה צעד נוסף קדימה: "הבקתה שבה גדל אבי בהרי הקרפטים אשר ברומניה, עודנה שלנו ואני מתחזק אותה. אני מזמין אתכם לטיול ברומניה כולל אירוח בבקתה המשפחתית". מיותר לציין כי מחווה שכזאת ריגשה אותי מאוד: "מתוך אהבתי לארץ עד היום לא יצאתי ממנה ולא טיילתי בחו"ל למרות לחצים והזדמנויות שונות", עניתי לו, "אך אולי מחווה כזאת תהיה הפעם הראשונה..."

"למען האמת", המשכתי, "פעם אחת טסתי לאירופה, בחודש אב תש"ע, ובמקרה היה זה גם להרי הקרפטים אשר ברומניה, כשהייתי חלק ממשלחת מצומצמת בת 50 חיילים ומפקדים שנשלחה לאתר ולהשיב את טייסי חייל האוויר אשר נפלו שם בהתרסקות מסוק היסעור".

"מצמרר", ענה מנחם, "גם אני הייתי מאותם ה-50..."

פינת הנוער

הדס כריסי

אז מה היה לנו החודש?

- התחלנו לשפץ את המועדון. תודה רבה לצוות נחשון!
- השביעיסטים ארגנו השבעה איכותית עם לייזר טאג מטורף. יישר כוח!
- הייתה לשמינסטים שיחה לקראת תהליך ההכנה לחיים.
- שיחה של חגי בן ארצי עם הנוער.
- הנוער עבר בבתים והדליק נרות עם משפחות, שמע סיפורי חיים ועשה קצת שמח בלב.

מה עומד לפנינו?

- אנחנו משפצים את המועדון! היכנונו לפתיחה החגיגית! כל שכבה אחראית על חלק אחד, וביחד ניצור את המועדון שלנו. תודה לוועדת שיפון! בהזדמנות זו נזכיר שאם אתם זורקים ספות שוות, שטיח טוב, כיסאות בר טובים וכולי - נשמח לשמוע!!
 - מסיבת חנוכה מטורפת של הנוער! הדלקת נרות חגיגית וכדורים ענקיים.
 - פתיחת מועדון הסרט הטוב.
 - התחלת תהליכים שכבתיים...
- זהו זה נכון לעכשיו... בעזרת ה' נערכך

אֲנַחְנוּ לֹא מִלְלִים בְּסִלְיָחוֹת,
וּבִפְסָח אָנוּ אוֹכְלִים קִטְנִיּוֹת.
אֲצִלְנוּ הַכֹּל בְּשִׁמְחָה וְסִלְסוּלִים,
וְלִיתֵר בְּטָחוֹן נוֹסִיף עוֹד פֶּרֶק תְּהִלִּים.
לְוִוְזוּזִים הָאֵלֶּה, אֵין טַעַם וְאֵין פֶּלֶל
(אֲבָל הֵם יוֹדְעִים לְהִכִּין וְאַחֵד קִגְעֵל).

לֹאבָא שְׁלִי יֵשׁ חֵלוֹם
לְנִסֵּעַ בְּכָל יוֹם בְּאוֹפְנִים.
וְאֲבָא שְׁלִי מִתְקַז, בּוֹדֵק כָּל דְּבַר פְּעָמִים.
וְאֲבָא שְׁלִי הוּא הַטּוֹב מִכֻּלָּם,
וְאֲבָא שְׁלִי הוּא הַכִּי בְּעוֹלָם,
אֲבָל אִם כְּדוּר עָף מַעַל הַגֹּדֶר
אֲנִי מַעֲדִיף לְקִרָא לְמֵאֵהָר.

מַצִּיעַ לְהוֹסִיף, לְרֹאשׁ צוּרִים לְתַקְנוֹן,
שְׁבִשְׁבֶּת בְּגֹן הַטְּרַקטוֹר, חִיבִים מִיִּשְׁהוּ עִם שְׁעוֹן.

בְּשִׁבְעַת בְּבִקְרָה, בְּדִרְכֵי לְהַפְעָה,
סוֹחֵב עַל הַגֵּב שְׁבָעִים ק"ג כְּבִיסָה.

"אש, שריפה" והפעם אני מבין... הוא מגיש לי כבאית וניידת משטרה ואני מנסה לכבות את האש ובמקביל לתפוס את המציתים שפעם מופיעים בקצה הזה של הארגז ופעם בקצה השני ולפעמים מתחתיו. למציתים (אנשי פליימוביל) המעצבנים יש רכב שטח שיודע להתחפר בחול ולצאת בכל מיני מקומות, והמשטרה ומכבי האש חסרי אונים מול התחכום שלהם. ככה חוזר והתרחש המפגש כמה פעמים בשבועות שאחרי השריפה, ואני הרגשתי חסר אונים גם ליד הארגז וגם במציאות. הרגשתי שאני רק מאפשר לו לחזור שוב ושוב על הסיפור הנורא שרץ לו בראש, ולא מטפל. ניסיתי להתערב, לשאול, לדבר, להציע סיפור אחר, אבל שום דבר לא עזר... ואני, סטודנט צעיר לטיפול בדרמה, לא מצליח לעזור לילד כל כך מלא בחרדות, ורק מגביר ומגביר אותם. ככה הרגשתי. ונוסף על כך, בכל פעם נשארתי בסוף הטיפול לסנן את החול מהנצנצים שיהודה שפך... המדריכה שלי חזרה והסבירה שזה דווקא טוב ליהודה לשחזר מחדש את השריפות מעמדה של כוח (הוא המצית והוא השולט היכן יהיו השריפות. עוד היא אמרה שגם אני כשוטר וכבאי כושל מסמל דמות שהוא מזדהה איתה, אבל בגלל שקשה לו להכיר בזה הוא נותן לי להיות הדמות חסרת האונים). אחרי הרבה פגישות ומשחקים חוזרים, יהודה הביא מטוס פליימוביל מהבית והציע לי להטיס אותו לים, לאסוף מים (חול מהארגז) ולשפוך אותם על האש (הנצנצים). אני מטיס את "הסופר טנקר" והוא מצית שריפות. ואז אני מוציא עוד מטוס ויהודה לוקח אותו וביחד בפעם הראשונה אנחנו מצליחים לכבות שריפה. אחרי כיבוי "השריפה" אני מסתכל על ארגז החול ואומר "וואי וואי, זה נהיה ארגז נצנצים ולא ארגז חול". יהודה מסתכל ומחייך ואני בהחלטה שגמלה באותו הרגע מציע לו את המסננת לסנן את החול, ואת רבע השעה האחרונה אנחנו מבלים במעין מדיטציה מרגיעה של סינון החול והפרדה בין הנצנצים לחול, ואולי גם קצת הפרדה בין דמיון למציאות, ובזה גדולתו של ארגז החול כבמה קטנה ומתוחמת שאלה אפשר להכניס את החרדות, הפחדים, התקוות והשמחות שכולם אינם תלויים בילד, אבל בעולם המשחק בשונה מעולם המציאות יש לילד ולכל מטופל שליטה ליצור, להציג, להביא, להתחיל ולהפסיק כרצונו את המשחק.

בעקבות האירועים בדרום אני מביא סיפור על טיפול בילד חרד שנחשף למציאות קשה, ועל איך בעזרת משחק הוא מצליח להתמודד עם החרדה הזאת.

(כל הפרטים הוסו, כל הסיפורים שאביא במדור זה מבוססים על כמה מטופלים ותלמידים שונים שלי. לתוך הסיר גם הכנסתי תיאורי מקרה שונים שקראתי ולמדתי. מכל התמהיל הזה אספתי ויצרתי מפגשים דמיוניים, כל זאת על מנת להגן על זהותם והסודיות הטיפולית שאלה אני מחויב).

חרדות, חרדות, חרדות. ככה ההורים של יהודה הגדירו את בנם, "הוא כל הזמן בפחד והוא לא מעז לדבר במקומות חדשים", האבא אומר. "אחרי 'עופרת יצוקה' והגיוס שלי למבצע הוא שתק ולא דיבר איתנו שבועיים. כשהוא חוזר מהחופש לכיתה הוא שותק ולוקחים לו שלושה חודשים לחזור ולדבר... אנחנו ממש משתדלים שהוא לא ישמע חדשות כי הוא נכנס לחרדות ולפחדים. תדע שרוב הסיכויים שהוא לא ידבר איתך חודשים..."

ההורים של יהודה אכן צדקו. במשך שלושה חודשים הוא אפילו לא אמר לי שלום ולא שוחח איתי על שום דבר. ובכל זאת דיברנו הרבה מאוד. דיברנו הרבה מאוד בעזרת ארגז החול - ארגז חול לפי כל הכללים, ארגז מעץ באורך 70 ס"מ ורוחב 50 ס"מ, צבוע בכחול ומלא בחול ים. עד כאן הארגז כפי שהוא מוכר בשיטות הטיפול היונגיאניות הרגילות שבהן המטפל מפרש את ארגז החול שהמטופל יצר, ומכאן איך שאני משתמש בארגז החול - כבמה קטנה, מתוחמת ובטוחה. בבמה הזאת קל ליהודה, לילדים אחרים וגם למבוגרים להעלות ולשחק בתכנים השונים שהם מעלים על הבמה הקטנה והמתוחמת הזאת.

ההורים חזרו והזהירו אותי שלא לדבר עם יהודה על אירועים כמו פיגועים או בכלל חדשות, ואחרי שלושה שבועות של משחק אלים ודרמתי בארגז החול הבנתי שבדמיונו של יהודה יש עולם שלם מלא דמויות אלימות, שוטרים, גנבים, רוצחים, נהגים דורסניים ועוד ועוד.

ואז פרצה השריפה הגדולה בכרמל, ואחריה יהודה הגיע מוטרד מאוד ומייד ניגש לארגז החול והחל לשחק במציתים שמדליקים שרפות. יהודה לקח נצנצים ופיזר אותם בחול, בכל פעם בנקודה אחרת, ואני מייד ניסיתי לאסוף את הנצנצים כדי שהחול יישאר נקי, אבל יהודה אומר-נוהם

עצם ההתבוננות, ההכרה של הכוחות בתוכנו, וההוקרה לקב"ה על שני הכוחות, תאפשרנה את מציאת המקום הנכון לכל אחת ואחד מאיתנו.

המקום הנכון יכול להשתנות, ברגעים שונים ובתקופות שונות בחיים שלי.

אנחנו מורכבים מכל מיני חלקים, וניתן להתייחס אליהם בכל מיני שמות ומנקודות מבט שונות.
אמנה מספר חלקים:

גוף ונשמה, אני והאני העליון או הגבוה, נפש אלוקית ונפש בהמית, בוגרת וילדה, כוחות זכריים וכוחות נקביים, איד, אגו וסופר אגו ועוד ועוד.

אני רוצה להתייחס כעת לנקודת מבט אחת - הכוחות הזכריים והנקביים הקיימים בתוכנו. אני רוצה להתייחס לכוחות אלו מהמקום הכי פשוט ובסיסי, מכיוון שיותר מכך לא למדתי ואיני יודעת מספיק (גם בתחום המדע וגם בלימוד תורה וקבלה), ואבחר להתייחס אליהם דרך תהליכים הקורים בגוף שלנו במערכת הרבייה.

אולי לא כאן המקום לפרט, אך בתהליכים המתרחשים בגוף שלנו בזמן ההפריה ניתן לראות שהכוח הנקבי (הביצית) מסמל הימצאות ונוכחות ואפשרות לחוש ולהרגיש את מה שמתקיים ברגע זה, ואילו הכוח הזכרי (הזרע) מסמל רצון לשינוי והתקדמות לעבר המטרה, והתנועה שלו מהירה הרבה יותר מהתנועה של הכוח הנקבי.

בכל אחת ואחד מאיתנו קיימים שני הכוחות - הכוח הנקבי והכוח הזכרי.

שני הכוחות חשובים והכרחיים לקיום העולם, המציאות, הבריאה. לקיום שלנו.

לאורך השנים והתקופות, עברנו תהליכים רבים ואנו נמצאים כעת בתקופה שבה הכוחות אינם מאוזנים אלא מעורבים ומבולבלים בתוכנו.

אומר בהכללה שהתרבות שבה אנו חיים מעריכה מאוד מאוד את הכוח הזכרי - את הרצון לשינוי ולהתקדמות, ופחות מעריכה את הכוח הנקבי - את ההימצאות והנוכחות ברגע, והסיפוק העצמי ממקומי.

ולכן בתוך תוכנו ומסביבנו כל הזמן נשמעים קולות שאומרים לנו "להמשיך ולזוז", "לא לקפוא על השמרים", "להתקדם הלאה", "אז מה הדבר הבא?" ועוד ועוד.

אני רוצה להעניק לעצמי אפשרות לזרז קיום בתוכי.

אני רוצה לאפשר לעצמי התבוננות.

לעצור מדי פעם ולהתבונן על חיי, ועל חלקי חיי.

עצם ההתכוננות כבר מאפשרת את התנועה הבאה. זו יכולה להיות תנועה מזערית של שמחה או חיוך אך תהיה לה השפעה גדולה ורחבה, וזו יכולה להיות תנועה גדולה יותר של שינוי או התקדמות.

אני מחפשת את האיזון הנכון בתוכי בין הכוחות הנקביים לכוחות הזכריים.

את מי רואים בתמונה ומתי ואיפה היא צולמה?

ՀԱՂԻ ԼՄԹԷՐՈՒ
ՄԱ ՄԱՐԿԵԼԼԵ ՀԳ ԷՄ ԼԵՐԴՈՒՄ՝
ՊԵՐԻՍ ԴՈՒՄԻՍԻՆԻՍ
ԼՄԹԵՐՈՒ:

כל הכבוד לכל החניכים והשבטים האלופים שפעלו רבות במהלך החודש, היו בסניף, צרחו מורלים, למדו על חשיבות המשפחה, צבעו קירות וכולי.

תודה לוועדת חינוך - אשר החינוך וטיפוח הנוער ביישוב הוא נר לרגלם.

תודה לכם הורים - על האכפתיות והמעורבות ועל שאתם נותנים לנו להוביל את ילדיכם.

תודה לבורא עולם שנתן לנו את הזכות להוביל עם כזה מדעים!!!

תודה לבוגרי הסניף שבאו לאורך כל החודש לבקר ולשמח. תודה אחרונה, והכי גדולה, לצוות ההדרכה המדהים והענק שיש פה!! צוות שבמהלך חודש שלם חבריו עבדו ללא הפסקה, בשעות לא שעות, השקיעו את כל כולם, ועבדו קשה למען הצלחת החודש. תותחים אחד אחד!

מזל טוב לצוות נחשון החדש, מאחלים לכם הצלחה רבה בהמשך הדרך.

בברכת חברים לתורה ועבודה,
ה' עימכם.

תושבי היישוב - הורים ובוגרים, חבריה ב, צוות הדרכה, צוות נחשון וחניכים יקרים,
ה' עימכם!

חודש ארגון תשע"ט הגיע לסיומו.

בחודש ארגון זה פתחנו בנושא השנה כולה, שכותרתו "תשעים שנה של משפחה".

עסקנו בחודש הזה בנושא המשפחה, שהוא נושא ענק, שורשי, עמוק ועכשווי כאחד. הדיבור על משפחה מקפל בתוכו עבר במבט לעתיד, יום-יום שגרתי וחוויות מיוחדות, יצירת חיים והמשכיות.

חודש של עשייה, לימוד והנאה רבה, הגיע אל קיצו. חניכים יקרים, חודש ארגון הוא רק נקודת הזינוק לשנה כולה.

כולי תפילה שהחודש הזה יהיה פתיחה לשנה של משפחתיות ותנועתיות, שנה של למידה וגדילה, שנה שכל אחד ואחת מחברי הסניף ירגישו שייכות, חיבור ואחריות למשפחת הסניף, שנגיע רחוק ונשמח בכל תחום שחברי הסניף יפעלו בו.

ערב משפחה במסגרת חודש ארגון

